

ТОГТООЛ

2025 оной апрелин 3

№ 204

Улаан-Үдэ хото

Буряд Уласай Засагай газарай гуримшуулгын хуули ёноной зарим шийдхэбэринүүдтэ хубилалтануудые оруулха тухай

Буряд Уласай Засагай газарай гуримшуулгын хуули ёноной зарим шийдхэбэринүүдые мүнөө хүдэлжэ байһан хуули ёнонуудта тааруулхын тула Буряд Уласай Засагай газар **тогтооно**:

1. Буряд Уласай Засагай газарай 2022.08.19-эй №505 «Буряд Уласта хүрэнгэжүүлгэ оруулалгын шэнэ түсэлнүүдые бээлүүлгэдэ хэрэгтэй унаа тээбэрин, инженернэ, энергетикын болон хотын ажахын оршон хангалга байгуулгын объектнуудые зохёохо талаар хүрэнгэ оруулдаг хуулийн эрхэтэ нюурнуудта мүнгэн дэмжэлтэ үзүүлхэ тухай Гурим баталха тухай» гэхэн тогтоолдо иимэ хубилалтануудые оруулха (Буряд Уласай Засагай газарай тогтоолнуудаар хубилгагдаһан 2023.07.27-ой №440, 2024.06.19-эй №352):

1.1. 1.1-дэхи пункт иимэ удхатайгаар нэмэхэ:

«1.1. Мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ зониие шэлэн абалга хабсаргалтатай Журамай ёһоор «Сахим мүнгэн» гүрэнэй мүнгэ һангай хүтэлбэрин гүрэнэй нэгэдэмэл мэдээсэлэй гуримда ябуулагдана гэжэ тодорхойлхо».

1.2. Буряд Уласай дэбисхэр дээрэ шэнэ хүрэнгэжүүлгын түсэлнүүдые бээлүүлгэдэ хэрэгтэй унаа тээбэрин, инженернэ, энергетикын болон хотын ажахын оршон хангалга байгуулгын объектнуудые байгуулха хэрэгтэ хүрэнгэ оруулдаг хуулийн эрхэтэ нюурнуудта мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ гурим соо:

1.2.1. «Бүтээгдэнэ» гэхэн үгын һүүлээр 4.1-дэхи пунктын хоёрдохи абзацта «гүрэнэй Мүнгэн һангай ударидалга ябуулха гүрэнэй нэгэдэмэл мэдээсэлэй гуримда «Сахим мүнгэн» (саашадаа - «Сахим мүнгэн» гурим)) гэхэн үгэнүүд нэмэгдэхэ.

1.2.2. 4.2-дохи пункт удаадахи удхатайгаар нэмэхэ:

«4.2. Мүнгэн дэмжэлтэ абаха эрхэтэй мүнгэн дэмжэлтэ абагшадые шэлэхэ шалгуурнууд:

- шэнэ хүрэнгэжүүлгын түсэлэй сэн 50 сая түхэригһөө доошо бэшэ;

- мүнгэн дэмжэлтэ абагшын болон Буряад Уласай Засагай газарай хоорондо баталагдаһан шэнэ хүрэнгэжүүлгын түсэл бээлүүлхэ зорилгын хэлсээнэй бии байдал, тэрээн соо түсэблэгдэһэн хүрэнгэжүүлгын хэмжээн, байгуулагдаһан ажалай һууринуудай тоо, шэнэ хүрэнгэжүүлгын түсэл бээлүүлгэдэ хэрэгтэй оршон хангалгын байгууламжанууд тухай мэдээсэлнүүд (оршон хангалгын байгууламжанууд тухай тодорхойлолтотой), хүрэнгэ оруулагшадта түлэгдэхэ боломжотой татабариин оршон хангалга байгуулгын хэрэгсэлнүүдэй тодорхойлолтотой Оросой Холбоото Уласай бюджетэй гуримай бүхы шатын бюджетүүд (Оросой Холбоото Уласай татабари болон түлбэри тухай хуули ёһоор бодото дээрээ бусаагдаһан нэмэгдэһэн сэнгэй татабариин хэмжээнһээ хасагдана), түсэл бээлүүлхэ болзорто, гэбэшье Оросой Холбоото Уласай Бюджетэй Кодексын 93-дахи статьягай 1-дэхи пункт соо тогтоогдоһон зорилгонуудта Буряад Уласта бюджетэй урьһаламжа үгэхэ тухай Оросой Холбоото Уласай Мүнгэй һангай Яаман болон Буряад Уласай Мүнгэй һангай Яаманай хоо-рондо баталагдаһан хэлсээндэ хараалагдаһан уялганууды дүүрэн дүүргэхэ болзороо бага бэшэ, тиихэдэ Буряад Уласта хүрэнгэжүүлгын шэнэ түсэлэй бээлүүлгын ябаса тухай мэдээсэл тушааха хүрэнгэ оруулагшын уялганууд;

- Оросой Холбоото Уласай Эдэй засагай хүгжэлтын Яаманай тодорхойлоһон түхэлөөр бэлдэгдэһэн шэнэ хүрэнгэжүүлгын түсэл болон тэрэнэй зорилгонууд тухай тобшоһон тодорхойлолто, мүн гол арга оньһоной болон эдэй засагай үзүүлэлтэнүүды оруулһан баримта бэшэгэй бии байдал».

1.2.3. 6-дахи пунктын түрүүшын абзац удаадахи найруулгаар:

«6. Мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүд мэдүүлгэ шалгаха ба хэлсээ баталха үдэрнүүдтэ иимэ эрилтэнүүды хангаха ёһотой:».

1.2.4. 8-дахи пункт удаадахи найруулгаар:

«8. «Сахим мүнгэн» гуримда веб-интерфейсын холбоотой дэлгэсын маягты дүүргээд, «Сахим мүнгэн» гуримда баримта бэшэгүүдэй (саарһан дээрэхи баримта бэшэгүүды сканераар сахим түхэлөөр хубилгагдаһан баримта бэшэгүүд) болон дансануудай сахим хуулбаринууды эльгээжэ, сахим түхэлөөр мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүд мэдүүлгэнүүды үүсхэнэ, тэдэнэй оруулалта шэлэн абалгын соносхолдо хараалагдана.

Шэлэн абалга тухай соносхолдо зааһан эрилтэнүүдэй ёһоор, болзор соо мэдүүлгэ оруулагдана.

Мэдүүлгэдэ мүнгэн дэмжэлтэ абагшын толгойлогшын гү, али тэрэнэй эрхэтэй хүнэй үргэдхэгдэһэн мэргэжэлтэй сахим гар табигдана.

Мүнгэн дэмжэлтэ абагша тухай, мүнгэн дэмжэлтэ абагшын оруулһан мэдүүлгэ тухай, мүн мүнгэн дэмжэлтэ абагша тухай мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ шэлэн абалга болон дүнгүүдтэй холбоотой бусад мэдээсэлнүүды Мэдээсэлэй болон холбооной сүлжээн Интернет соо хэблэхэ (табиха) зүбшөөл «Сахим мүнгэн» гуримда веб-интерфейсын холбоотой дэлгэсын

маягтые дүүргэжэ оруулагдана.

Мэдүүлгэ соо оруулагдаһан мэдээсэлнүүдэй, дансануудай дүүрэн, зүб байхын, мүн саг соонь тушаагдаха харюусалга Оросой Холбоото Уласай хуули ёһоор мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэгшэдтэ даалгагданхай.

Мэдүүлгэ соо оруулагдаһан иимэ баримта бэшэгүүдэй болон дансануудай сахим хуулбаринууд нийтэ нээлтэтэ түхэлтэй байха ёһотой, энэнь бүхы баримта бэшэгыг гү, али тэрэнэй хэһэгыг олоной мэдээсэл хараха программа хангамжа хэрэглэн хараха боломжотой, тусхай программа хангамжа гү, али арга зүйн хэрэгсэлгүйгөөр тэдэнэй удхатай танилсаха боломжогүй аргаар нюуса бэшэгэй тэмдэгээр гү, али хамгаалагдаха ёһогүй:

- энэ Журамай 6.2-дохи хубида зааһан ушарнуудта оршон хангалгын байгуулгануудыг ашаглалгада тушааха зүбшөөлэй хуулбари(нууд);

- энэ Журамай 6.3-дахи пункт соо зааһан ушарнуудта хүдэлэсэгүй зөөрийн нэгэдэһэн гүрэнэй тобьёогоо абтаһан буулгабари;

- оршон хангалга байгуулгын объектуудыг байгуулхада мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдэй гаргашануудыг баталһан баримта бэшэгүүдэй хуулбаринууд (хуулийн эрхэтэ нюурнуудтай болон (гү, али) хубийн олзын хэрэг эрхилэгшэ(нүүд)тэй ажал болон үйлэшэлгэ гүйсэдхэхэ тухай хэлсээнүүдэй хуулбаринууд);

- энэ пунктын 9-дэхи абзац соо зааһан хэлсээнүүдэй ёһоор, урьһаламжын эмхийн гэршэлһэн түлбэри баталһан урьһаламжын эмхинүүдэй түлбэрийн баримта бэшэгүүдэй хуулбаринууд;

- Оросой Холбоото Уласай хуулийн ёһоор оршон хангалга байгуулгын объектуудэй түсэблэлгын баримта бэшэг гүрэнэй шалгалтада орохо ушарта оршон хангалга байгуулгын объектуудыг байгуулха талаар түсэлэй баримта бэшэгэй гүрэнэй шалгалтын һайн дүнгүүдэй (-нүүдэй) хуулбари(нууд) гү, али Оросой Холбоото Уласай хуулийн ёһоор мүнгэн дэмжэлтэ абагшадай гү, али эрхэтэй хүнүүдэй гараа табиһан, тамгаар гэршэлһэн (хэрбээ байгаа һаань) тобшолол бэлдэлгэ байгууламжын түсэлэй баримта бэшэгүүдыг гүрэнэй шалгалта гараха уялгагүй байһан тухай үндэһэлэлгэ;

- тобшолол бэлдэлгын байгууламжануудыг барилгын үнэ сэн тодорхойлохон найдамтай байдалыг шалгахыг талаар түсэлэй баримта бэшэгэй гүрэнэй шалгалтада һайн дүнгүүдэй хуулбари(нууд);

- мүнгэн дэмжэлтэ абагшын гаргашануудыг баталһан хабсарагдаһан үйлэдбэридэ хэрэглэхэ нэрэ томьёонуудтай арга зүйн холбоо бээлүүлхэ тухай хэлсээнэй хуулбари;

- урьһаламжын эмхийн гэршэлһэн арга зүйн холбоо бээлүүлхэ тухай хэлсээнэй ёһоор мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдэй гаргашануудыг баталан, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдэй банкын дансануудһаа түлбэрийн захилай хуулбаринууд болон дансанууд;

- үйлэдбэридэ хэрэглэхэ нэрэ томьёонуудыг дүүргэһэн тухай үнэмшэлгын хуулбари;

- арга зүйн холболто бээлүүлхэ тухай шийдхэбэрийн хуулбари;
- түсэблэлгын болон геодезическэ ажалда туһаламжа үзүүлхэ тухай хэлсээнэй хуулбаринууд, хэрэглэгшын үйлэдбэридэ хэрэглэхэ дүримүүдэй ёһоор түсэлэй баримта бэшэг зохёохо талаар ажал ябуулха тухай хэлсээн;
- түсэблэлгын ба шэнжэлэлгын ажал ябуулха үйлэдбэридэ хэрэглэхэ дүримүүдэй хуулбаринууд, түсэлэй дүримүүд;
- урьһаламжын эмхиин гэршэлһэн түсэлэй болон геодезическэ ажалда туһаламжа үзүүлхэ тухай хэлсээнэй ёһоор түлбэри баталһан дансануудай хуулбаринууд, түсэлэй баримта бэшэг зохёон байгуулха талаар ажал ябуулха тухай хэлсээн;
- түсэблэлгын болон шэнжэлэлгын ажалай дүнгүүдэй хуулбаринууд (үйлэдбэридэ хэрэглэхэ тоосоонууд), түсэлэй баримта бэшэгүүд;
- түсэлэй баримта бэшэгүүдэй гүрэнэй тобшолол бэлдэлгэ болон инженернэ шэнжэлэлгын дүнгүүдые үнгэргэхэ тухай хэлсээнэй хуулбари;
- урьһаламжын эмхиин гэршэлһэн, түсэлэй баримта бэшэгэй гүрэнэй шалгалтын болон инженернэ шэнжэлэлгын дүнгүүдэй түлөө түлэһые баталһан дансануудай хуулбаринууд.

Мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдэй мэдүүлгэнүүдые тушааһан үдэр болон саг гэхэдэ, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдэй «Сахим мүнгэн» гуримда тэдэндэ бүридхэлэй дугаарнуудые даалгажа, нэрлэгдэһэн мэдүүлгэнүүдтэ гараа табиһан үдэр болон саг гэжэ тоологдохо.

Яаман шэлэн абалгын соносхолдо хэлэгдэһэн болзор соо мэдүүлгэнүүдые абаха. Мэдүүлгэ соо хэлэгдэһэн болзорой үнгэрбэл, мэдүүлгэнүүд абтахагүй».

1.2.5. 9-дэхи пункт удаадахи найруулгаар:

«9. Шэлэн абалга үнгэргэхэ гэбэл, Яаман шэлэн абалгын соносхол соо зааһан мэдүүлгэнүүдые абажа эхилхэ үдэрһөө 10 литын үдэрһөө хойшо бэшэ үдэр урид нэгэдэмэл гол үүдэндэ болон Яаманай албан ёһоной сайт дээрэ Интернетдэй сүлжээндэ шэлэн абалга тухай мэдээсэл табидаг:

- шэлэхэ болзор;
- мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдһээ мэдүүлгэ оруулжа эхилхэ үдэр ба хүлээн абаха түгэсхэлэй үдэр, харин мэдүүлгэ абаха түгэсхэлэй үдэр шэлэн абалга тухай соносхол табигдаһан үдэрһөө хойшонхи 10-дахи литын үдэрһөө эртэ байха ёһогүй;
- Яаманай нэрэ, байра, шууданай хаяг, сахим хаяг;
- энэ Журамай 19-дэхи пунктын ёһоор мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ үрэ дүн;
- «Сахим мүнгэн» гуримда доменэй нэрэ ба хуудаһанай заагшад;
- энэ Журамай 6-дахи пунктын ёһоор мүнгэн дэмжэлтэ абагшадта табигдаха эрилтэнүүд;
- энэ Журамай 4.2-дохи пунктын ёһоор мүнгэн дэмжэлтэ абаха хүнүүдые шэлэхэ шалгуурнууд;
- мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдэй мэдүүлгэ оруулха гурим болон энэ Журамай 8-дахи пунктын ёһоор мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн

хүнүүдэй мэдүүлгэнүүдэй түхэл ба удхада табигдаһан эрилтэнүүд;

- мэдүүлгэ ба баримта бэшэгүүдые шалгаха гурим;
- мэдүүлгэнүүдые бусааха гурим, тэдэниие бусааха гурим, тэрэ тоодо мэдүүлгэнүүдые бусааха үндэһэ тодорхойлох, мэдүүлгэнүүдтэ хубилалтануудые оруулха гурим;
- захиабарилха тухай мэдүүлгэнүүдые бусааха гурим;
- мэдүүлгэнүүдые үгы хэхэ гурим, мүн тэдэнэй буруушааһан шалтагаан тухай мэдээсэл;
- шэлэн абалгын хүреэндэ тараагдаһан мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн, мүнгэн дэмжэлтын хэмжээе тоолохо гурим, шэлэн абалгын дүнгөөр мүнгэн дэмжэлтэ хубааха дүримүүд, мүнгэн дэмжэлтэ абагшадта үгтэхэ мүнгэн дэмжэлтын эгээл ехэ ба эгээл бага хэмжээн, мүн мүнгэн дэмжэлтэ абагшын эгээл ехэ тоо оруулагдажа болохо;
- мүнгэн дэмжэлтэ абагшадта шэлэн абалгын ябаса тухай соносхолой заалта тухай тайлбаринуудые, иимэ заалтатай болзорой эхилхэ ба түгэсхэхэ үдэрнүүдые үгэхэ гурим;
- шэлэн абалгын дүнгүүдые «Сахим мүнгэн» гуримда оруулһан үдэрнүүд;

- мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдэй хэлсээ баталха ёһотой болзор;
- илагшые хэлсээ баталхаһаа зайлаһан гэжэ тоолохо ушарнууд;
- шэлэн абалгын дүнгүүдые согсолһон баримта гэршэлһэн бэшэг нэгэдэмэл гол үүдэндэ болон Яаманай албан ёһоной сайт дээрэ Интернетдэй сүлжээндэ табиха болзор, тэрэнь шэлэн абагшые тодорхойлоһон үдэрһөө хойшо 14-дэхи литын үдэрһөө хойшо байха ёһогүй.

Шэлэн абалга тухай соносхолдо хубилалтануудые оруулхадаа, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдһээ мэдүүлгэнүүдые хүлээн абаха үдэрһөө хойшо бэшэ, иимэ ушарнуудые баримталха:

- мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдэй мэдүүлгэ оруулха болзор үргэдхэгдэхэ ёһотой, тиигэбэл иимэ хубилалтануудые хэһэн үдэрэй хойто үдэрһөө эхилээд, мэдүүлгэнүүдые хүлээн абаха болзор болотор тодорхойлоһон болзор адагынь 3 литын үдэр байха;
- мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдые шэлэн абалгын соносхолдо хубилалтануудые оруулхадаа, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдые шэлэхэ аргада хубилалтануудые оруулха эрхэгүй;
- мэдүүлгэнүүдые абажа эхилһэн үдэрһөө хойшо шэлэн абалга тухай соносхолдо хубилалтануудай оруулагдаһан ушарта, шэлэн абалга тухай соносхол мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүд мэдүүлгэнүүдтээ хубилалтануудые оруулха эрхэтэй;

- Мэдүүлгэ оруулһан мүнгэн дэмжэлтэ абагшадта мүнгэн дэмжэлтэ абагшын шэлэн абалгын соносхолдо хубилгагдаһан үдэрэй хойто үдэрһөө хойшо «Сахим мүнгэн» гурим хэрэглэн, мүнгэн дэмжэлтэ абагшын шэлэн абалгын соносхолдо хубилалтанууд тухай мэдээсэгдэнэ».

1.2.6. 9.1-дэхи пункт удаадахи найруулгаар:

«9.1. Яаман урид мэдээсэгдэһэн бюджетэй үүргэ дүүргэлгын

хизаарлалтануудыг бага болгохон гү, али мүнхэн дэмжэлтэ абахан хүнүүдэй гуйхан бюджетэй үүргэ дүүргэлгын хизаарлалтануудыг дээшэлүүлхэн ушарта шэлэн абалгын ябасыг болуулха тухай шийдхэбэри абаха эрхэтэй, энэнь мүнхэн дэмжэлтэ үгэхэ аргагүй болгодог.

Мүнхэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ зонийе шэлэн абалга болуулагдахан тухай соносхол мүнхэн дэмжэлтэдэ хүртэгшэдэй мэдүүлгэ оруулха болзорһоо хойшо ажалай нэгэ үдэрһөө хойшо бэшэ нэгэдэмэл гол үүдэндэ Яаман табижа болохо.

Мүнхэн дэмжэлтэ абаха хүнүүдыг шэлэн абалга болуулагдахан тухай мэдээсэл «Сахим мүнхэн» гуримай веб-интерфейсын холбоотой дэлгэсын маягтыг дүүргэхэ замаар сахим түхэлөөр бии болоно, Яаманай хүтэлбэрилэгшын (тэрэнэй эрхэтэй түлөөлэгшын) дээшэлүүлэгдэһэн мэргэжэлтэ сахим гар табилгатай, нэгэдэмл гол үүдэндэ табигдахан, мүнхэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ зонийе шэлэн абалга болуулагдахан шалтагаан тухай мэдээсэл оруулагдахан байна.

Мэдүүлгэ оруулхан мүнхэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн зондо «Сахим мүнхэн» гуримда мүнхэн дэмжэлтэ хүртэхэ зонийе шэлэн абалга болуулагдахан тухай дуулгана.

Мүнхэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдыг шэлэн абалга болуулагдахан тухай мэдээсэл нэгэдэмэл гол үүдэндэ табигхан үдэрһөө болуулагдаа гэжэ тоологдоно.

Энэ пунктын нэгэдэхи абзацай ёһоор мүнхэн дэмжэлтэ абагшадые шэлэн абалга болуулха болзорой дүүрэгхэнэй удаа ба мүнхэн дэмжэлтэ абагшадые шэлэн абалгын илагшатай (илагшадтай) хэлсээ баталхын урда тээ Яаман мүнхэн дэмжэлтэ абагшадай шэлэн абалгыг Оросой Холбоото Уласай Эрхэтэнэй кодексн 401-дэхи статьягай 3-дахи пунктн ёһоор гэнтн ушарнуудай тохёолдохобол, Яаман мүнхэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдэй шэлэн абалга болуулха аргатай.

1.2.7. 10-дахи пункт удаадахи найруулгаар:

«10. Мэдүүлгэнүүдтэ хубилалтануудыг оруулха гү, али мэдүүлгэнүүдыг һөөргөнь абаха ажал мүнхэн дэмжэлтэ абагшад энэ Журамай 8-дахи пункт соо заагдахан мүнхэн дэмжэлтэ абагшадай мэдүүлгэнүүдыг бүридхэхэ гуримтай адли аргаар бээлүүлэгдэхэ.

Мүнхэн дэмжэлтэ абахан хүнүүд «Сахим мүнхэн» гуримда сахим түхэлөөр мэдүүлгэ абахан тухай мэдээсэл үүсхэгхэнэй удаа мэдүүлгэ абаха болзорой урда тээ мэдүүлгэ абаха эрхэтэй.

Мэдүүлгэнүүдыг һөөргөнь бусааха үндэгхэн хадаа мүнхэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн зонһоо «Сахим мүнхэн» гуримда мэдүүлгэнүүдыг сахим түхэлөөр абаха тухай мэдээсэлнүүдыг абаха болоно.

Мүнхэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн зонһоо мэдүүлгэнүүдыг бусааха ажал Яаманай зүгһөө мэдүүлгэнүүдыг абан хаагдаха болзорһоо хойшо ажалай 1 үдэрһөө хойшо бэшэ, мэдүүлгэнүүдыг бусааха шалтагыг заажа, ябуулагдана.

Мэдүүлгэнүүдтэ хубилалтануудыг һөөргөнь абажа, шэнэ

мэдүүлгэнүүдые оруулха замаар хэгдэнэ».

1.2.8. 10.1-дэхи пункт удаадахи найруулгаар:

«10.1. Мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүд, «Сахим мүнгэн» гуримда соносхол табиһан үдэрһөө хойшо, мэдүүлгэнүүдые абан хаагдаха болзорой урда тээхи ажалай 3-дахи үдэрһөө хойшо бэшэ, «Сахим мүнгэн» гуримда хабаатай мэдүүлгэнүүдые бии болгожо, соносхолой заалтые тодорхойлох тухай 3-аа дээшэ бэшэ мэдүүлгэ яаманда эльгээхэ эрхэтэй.

Тодорхойлогдоһон гуйлтануудта харюусахын тулада Яаман мэдүүлгэнүүдые абан хаагдаха үдэрһөө 2 ажалай үдэрһөө хойшо бэшэ сагта «Сахим мүнгэн» гуримда таараһан тайлбари бии болгожо эльгээхэ. Яаманай үгэһэн соносхолой заалтые тодорхойлоходо, нэрлэгдэһэн соносхол соо оруулагдаһан мэдээсэлэй гол удхыень хубилгахагүй. «Сахим мүнгэн» гуримда бии болоһон тайлбариде нэбтэрхэ эрхэ бүхы шэлэн абалгын хабаадагшадта үгтэнэ.

Мэдүүлгэнүүдые абаха болзорһоо хойшо 1 ажалай үдэрһөө хойшо бэшэ, зарлал соо заагдаһан ёһоор, Яаман болон Комиссиин «Сахим мүнгэн» гуримда баримта гэршэлһэн бэшэг абаһан хүнүүдэй оруулһан мэдүүлгэнүүдые хаража үзэхэ эрхэ олгогдохо».

1.2.9. 11-дэхи пункт удаадахи найруулгаар:

«11. «Сахим мүнгэн» гуримда орохо арга боломжые холбоото улесай мэдээсэлэй гурим хэрэглэн хангадаг «Гүрэнэй болон нютагай засагай албан ёһоной үйлэшэлгэнүүдые сахим түхэлөөр хангаха хэрэгсэлнүүдэй мэдээсэлэй арга зүйн харилсан үйлэшэлэлгэ оршон хангалгын байгуулга соо таниха ба үнэншүүлхэ нэгэдэһэн гурим».

Яаман болон Комиссиин хоорондо мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн зонтой харилсаха ажал «Сахим мүнгэн» гуримда сахим түхэлтэй баримта бэшэгүүдые хэрэглэн ябуулагдана.

Мэдүүлгэ нээхэ баримта гэршэлһэн бэшэг «Сахим мүнгэн» гуримда өөрөө һурамхяар бии боложо, «Сахим мүнгэн» гуримда Комиссиин Түрүүлэгшэ болон Комиссиин гэшүүдэй дээдэ мэргэжэлтэй сахим гарай үсэгөөр гар табигдана, мүн лэ «Сахим мүнгэн» гуримда гараа табиһан үдэрһөө хойшо 1 ажалай үдэрһөө хойшо табигдана.

1.2.10. 11.1 - 11.5-дахи пунктнуудые иимэ удхатайгаар нэмэхэ:

«11.1. Мэдүүлгэнүүдые нээлгын баримта гэршэлһэн бэшэгтэ гараа табиһан үдэрһөө хойшо ажалай 15 үдэрэй туршада Яаман мэдүүлгэнүүдые энэ Журам соо тогтоогдоһон эрилтэнүүдтэ тааруу, дүүрэн гү гэжэ сэгнэхэ, мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдэй энэ Журамай 4.2-дохи пунктда зааһан шэлэн абалгын шалгуурнуудые болон энэ Журамай 6-дахи пунктда табигдаһан эрилтэнүүдые дүүргэһэн гү гэжэ шалгаха.

Тус Журамай 6-дахи пунктда зааһан эрилтэнүүдые дүүргэһэнэй түлөө мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдэй шалгалта гүрэнэй мэдээсэлэй гуримай мэдээнүүд дээрэ үндэһэлэн, «Сахим мүнгэн» гуримда һурамхяар өөрын түхэлөөр үнгэргэгдэнэ, тэрэ тоодо зургаанууд хоорондын сахим харилсаанай нэгэдэмэл гурим хэрэглэн (үйлэдбэридэ хэрэглэхэ талаар арга

боломжын байбал).

Хэрбээ «Сахим мүнгэн» гуримда өөрөө һурамхяар шалгалта хэхэ үйлэдбэридэ хэрэглэхэ арга боломжо үгы хаа, мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдэй энэ Журамай 6-дахи пункт соо зааһан эрилтэнүүдые дүүргэһэн тухай баталалга веб-интерфейсын холбоотой дэлгэсын маягтые дүүргэжэ, «Сахим мүнгэн» гуримда зааһан эрилтэнүүдые дүүргэһэнээ сахим аргаар тэмдэглэнэ.

Мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдхээ энэ Журамай 6-дахи пунктын ёһоор эрилтэнүүдые дүүргэжэ байһые баталхын тулада баримта бэшэгүүдые болон мэдээсэлнүүдые оруулхыень эрилтэ табиха хорюултай, хэрбээ энэ Журам хоорондын сахим харилсаанай хүрээндэ Яаманай нэбтэрхэ эрхэтэй уласай мэдээсэлэй гуримда холбоотой мэдээсэлнүүд байгаа хаань, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдэй өөһэдынгөө үүсхэлээр нэрлэгдэһэн дансануудые болон мэдээсэлнүүдые Яаманда тушааха ханаатай ушарнуудһаа бэшэ».

11.2. Мэдүүлгэ зарлал болон энэ Журамда зааһан эрилтэнүүдтэ таараһан, мэдүүлгэ үгы хэхэ үндэһэнгүй хаа, үнэн зүб гэжэ тоологдохо.

Хүлээн абтаһан мэдүүлгэнүүдэй дэлисэ мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдэй энэ Журамай шэлэн абалгын шалгуур болон эрилтэнүүдые сахижа, «Сахим мүнгэн» гуримда мэдүүлгэнүүдые абаха гурим дээрэ үндэһэлэн үнгэргэгдэнэ».

Энэ Журамда зааһан эрилтэнүүдтэ мэдүүлгэнүүдые дүүргэхэ тухай шиидхэбэри, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн зоной эльгээһэн мэдүүлгэнүүдые шалгаһанай дүнгүүдые абаһан үдэртэ яаманда зүбшөөгдэнхэй.

Тус Журамда зааһан эрилтэнүүдтэ мэдүүлгэнүүдые дүүргэхэ тухай шиидхэбэри мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдэй эльгээһэн мэдүүлгэнүүдые шалгаһанай дүнгүүдые абаһан үдэрһөө Яаман абадаг.

11.3. Хэрбээ оруулагдаһан мэдүүлгэнүүд тухай ямар нэгэн ханамжанууд байгаа хаань, Яаман мүнгэн дэмжэлтын бүхы абагшадта заһабарилгын мэдүүлгэ эльгээнэ, тэдэнэй мэдүүлгэнүүдые шалгаха үедэ заһабарилгын бусааха үндэһэн элирүүлэгдээ, мүн мэдүүлгэнүүдые бусааха тухай мэдүүлгэнүүдые нээхэ тухай баримта гэршэлһэн бэшэгтэ гараа табиһан үдэрһөө хойшо 5 ажалай үдэрэй туршада «Сахим мүнгэн» гурим хэрэглэн, мүнгэн дэмжэлтэ абагшадта заһабарилха, мүн заһабарилха хэрэгтэй мэдүүлгэнүүдэй заалтые дуулгана.

11.4. Мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүд мэдүүлгэ нээлгын баримта гэршэлһэн бэшэгтэ гараа табиһан үдэрһөө хойшо ажалай 10 үдэрэй туршада мэдүүлгэ соогоо элирүүлэгдэһэн дутуу дундануудые заһаха эрхэтэй.

Мэдүүлгэ шалгаха шатада мэдүүлгэнүүдтэ хубилалтануудые оруулхадаа, энэ Журамай 4.2-дохи пункт соо зааһан шэлэн абалгын зарлал соо зааһан мүнгэн дэмжэлтэ абагшадые шэлэхэ шалгуурнууд болон энэ Журамай 8-дахи пункт соо табигдаһан эрилтэнүүд тухай мэдээсэл болон

баримта бэшэгүүдые хубилгаха эрхэгүй.

Энэ Журамай ёһоор, мэдүүлгэнүүдые хажуу тээшэнь болголго мүнгэн дэмжэлтэ абалган хүнүүдэй мэдүүлгэнүүдые дахин оруулха эрхэһээ хаһадаггүй.

11.5. Шэлэлгэ иимэ ушарнуудта амжалтагүй гэжэ тоосогдодог:

а) мэдүүлгэ оруулха болзорой дүүрэтэр гансал нэгэ мэдүүлгэ оруулагдаһан байна;

б) мэдүүлгэнүүдые шалгаһанай дүнгүүд дээрэ үндэһэлэн, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ зониие шэлэн абалгын соносколдо табигдаһан эрилтэнүүдтэ оройдоол нэгэ мэдүүлгэ таарана;

в) мэдүүлгэ оруулха болзорой эсэс болотор ямаршые мэдүүлгэ оруулагдаагүй;

г) мэдүүлгэ шалгаха дүнгүүд дээрэ үндэһэлэн, бүхы мэдүүлгэнүүд буруушаагдаһан байна.

Мэдүүлгэнүүдые шалгаһанай дүнгүүд дээрэ үндэһэлэн, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдые шэлэн абалгын соносколдо табигдаһан эрилтэнүүдтэ таараха ори ганса мэдүүлгэ элирүүлэгдэбэл, амжалтагүй гэжэ соносколдоһон шэлэн абалгын хабаадагшатай мүнгэн дэмжэлтэ үзүүлхэ тухай хэлсээн баталагдана».

1.2.11. 13-дахи пункт удаадахи найруулгаар:

«13. Шэлэн абалгын дүнгүүдые тобшолол хэхэ баримта гэршэлһэн бэшэг шэлэн абалгын илагшые (-нүүдые) тодорхойлоһон дүнгүүд дээрэ үндэһэлэн нэгэдэмэл гол үүдэндэ өөрөө һурамхяар бии болодог, энэнь Комиссиин түрүүлэгшын болон Комиссиин гэшүүдэй «Сахим мунгэн» гуримда нэмэлтэ мэргэжэлтэй сахим гар табидог, мун Яаманай нэгэдэмэл гол үүдэндэ болон албан ёһоной сайт дээрэ 11-һээ һүүлдэ табигдадаг гараа табиган үдэрһөө хойшонхи үдэр, иимэ мэдээсэлнүүдые багтаадаг:

- мэдүүлгэнүүдые хаража үзэхэ үдэр, саг, газар;

- мэдүүлгэнүүдые шалгаһан мунгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүд тухай мэдээсэл;

- мэдүүлгэнүүдынь үгы болгогдоһон мунгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүд тухай мэдээсэл, тэдэнэй үгы болгоһон шалтагааниие, тэрэ тоодо мэдүүлгэнүүдэй таарахагүй шэлэн абалгын соносколой дүримүүдые;

- хэлсээ баталагдаһан мунгэн дэмжэлтэдэ хүртэгшэдэй нэрэнүүд болон тэдэндэ үзүүлэгдэһэн мунгэн дэмжэлтын хэмжээн.

Мэдүүлгэ шалгаха баримта гэршэлһэн бэшэг болон шэлэн абалгын дүнгүүдэй тобшололто баримта гэршэлһэн бэшэгтэ хубилалтануудые мэдүүлгэ шалгаха баримта гэршэлһэн бэшэг болон шэлэн абалгын дүнгүүдэй тобшололто баримта гэршэлһэн бэшэгэй түрүүшын хубилалтануудта гараа табиган үдэрһөө литын 10 үдэрһөө хойшо бэшэ, хубилалтануудые хэхэ шалтагааниие зааһан баримта гэршэлһэн бэшэгүүдэй шэнэ хубилалтануудые зохёожо хэхэ хэрэгтэй».

1.2.12. 15-дахи пункт удаадахи найруулгаар:

«15. «Сахим мунгэн» гуримда үзүүлхэ тухай шийдхэбэри абтабал,

Яаман нэгэдэмэл гол үүдэндэ болон Яаманай албан ёһоной сайт Интернеттэ мэдүүлгэнүүдые хараһанай дүнгүүд тухай мэдээсэл табиһан үдэрһөө ажалай 5 үдэрэй туршада «Сахим мүнгэн» гуримар мүнгэн дэмжэлтэ үзүүлхэ тухай хэлсээнэй түсэл мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэгшэдтэ эльгээнэ.

«Сахим мүнгэн» гуримда шэлэн абалгын дүнгүүдые согсолһон баримта гэршэлһэн бэшэгтэ гараа табиһан үдэрһөө хойшо ажалай 5 үдэрһөө хойшо Яаман хэлсээнэй түсэл бэлдэхэ.

1.2.13. 17.1-дэхи пунктые иимэ удхатайгаар нэмэхэ:

«17.1. Мүнгэн дэмжэлтэ абаха хүнүүдые шэлэн абалгын хэмжээндэ хубаагдаһан мүнгэн дэмжэлтэнүүд шэлэн абалгын хабаадагшадай дунда иимэ гуримар хубаагдана:

нэрэ хүндын зэргэдэ оруулагдаһан шэлэн абалгын хабаадагша бүхэндэ мэдүүлгэ соо зааһан хэмжээндэ тэнсүү хубитай мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн, мүнгэн дэмжэлтэ абагшадые шэлэн абалгын бүхы хабаадагшадай гуйһан мүнгэн дэмжэлтын ниитэ хэмжээндэ үгтэнэ, нэрэ хүндын зэргэдэ оруулагдаһан, зүгөөр тэдэнэй мэдүүлгэдэ зааһан хэмжээнһээ ехэ бэшэ».

1.2.14. 21-дэхи пункт удаадахи найруулгаар:

«21. Мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ ушар хадаа мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ тухай баталагдаһан хэлсээн (саашадаа - Хэлсээн) байха ёһотой.

Хэлсээн, Хэлсээнэй нэмэлтэ хэлсээнүүд, тэрэ тоодо Хэлсээнэй болюулха тухай нэмэлтэ хэлсээн Буряад Уласай Мүнгэн хангай Яаманай тогтоолһон улсасай бюджетһээ мүнгэн дэмжэлтэ үзүүлхэ тухай хэлсээнэй нэгэ хэбэй түхэлөөр «Сахим мүнгэн» гурим (үйлэдбэридэ хэрэглэхэ талаар аргатай хаа) баталагдана.

«Сахим мүнгэн» гуримда шэлэн абалгын илагшын гараа табиха үдэрһөө хойшо ажалай 5 үдэрэй туршада гараа табяагүй хаа, илагша Хэлсээ баталхаһаа зайсаһан гэжэ тоологдохо.

1.2.15. 30-дахы пункт удаадахи найруулгаар:

«30. Мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэгшэд Буряад Уласай Мүнгэн хангай Яаманай захирамжаар баталагдаһан түхэлөөр, «Сахим мүнгэн» гуримар (хэрбээ үйлэдбэридэ хэрэглэхэ талаар арга боломжотой хаа) Хэлсээндэ тэмдэглэгдэһэн үрэ дүнгүүдые туйлаһан тухай тоосоото болзорой һүүлээр нарын 10-хаа хойшо бэшэ гурбан нарын нэгэ удаа тоосоонуудые Яаманда тушааха.

1.2.16. Хабсаргалта хүсэһөө буураһанда тоолохо.

2. Буряад Уласай Засагай газарай 2022.12.30-ай №854 «Буряад Уласай түрүү һуури эзэлдэг хүрэнгэжүүлгын түсэлэй эрхэ зэргэ олгохо тухай Гурим баталха тухай, Буряад Уласай дэбисхэр дээрэ хүрэнгэжүүлгын ажал ябуулгада гүрэнэй тэдхэмжэ үзүүлхэ ба тэдэниие Буряад Уласай Хуулида тааруулха тухай Буряад Уласай Засагай газарай 2021.12.27-ой №1907-VI «Буряад Уласта хүрэнгэжүүлгын ажаябуулга болон Буряад Уласай Засагай газарай гуримшуулгын хуули ёһоной зарим

шийдхэбэринүүдэй Буряад Уласай хуули тогтоолгын зарим шийдхэбэринүүдые хүсэнгүй гэжэ тоолохо тухай» (Буряад Уласай Засагай газарай тогтоолнуудаар хубилгагдаһан 2023.09.04-эй №515, 2023.12.04-эй №725, 2024.06.19-эй №352, 2024.07.18-ай №417):

2.1. 1(1)-дэхи пункт удаадахи удхатайгаар нэмэхэ:

«1(1). Олзын хэрэг эрхилэлгын банкнуудай урьһаламжа хэрэглэһэнэй түлөө түлбэрийн нэгэ хубиие нэхэмэлсэхэ мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ гуримаар мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэгшэдые шэлэн абалгын ажал «Сахим мүнгэн» гэхэн гүрэнэй мүнгэ һангай хүтэлбэрийн гүрэнэй нэгэдэмэл мэдээсэлэй гуримда ябуулагдана гэжэ тодорхойлох».

2.2. Олзын хэрэг эрхилэлгын банкнуудһаа зээли хэрэглэһэнэй түлөө түлбэрийн нэгэ хубиие нэхэмжэлхэ мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ гурим соо:

2.2.1. 7-дохи пунктын түрүүшын абзац удаадахи найруулгаар:

«7. Мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүд мэдүүлгэ шалгаха ба хэлсээ баталха үдэрнүүдһээ хойшо иимэ эрилтэнүүдтэ тааруу байха ёһотой»:

2.2.2. 8-дахы пунктда:

2.2.2.1. Түрүүшын абзац удаадахи найруулгаар:

«8. Шэлэн абалга үнгэргэхэ гэбэл, Яаман шэлэн абалгын соноскол соо зааһан мэдүүлгэнүүдые абажа эхилхэ үдэрһөө 10 литын үдэрһөө доошо бэшэ үдэр урид нэгэдэмэл гол үүдэндэ болон Интернет сүлжээндэ Яаманай албан ёһоной сайт дээрэ иигэжэ заана:».

2.2.2.2. Арбан долоодохи абзац удаадахи найруулгаар:

«- шэлэн абалгын дүнгүүдые тобшолол хэһэн баримта гэргэлһэн бэшэгые нэгэдэмэл гол үүдэндэ болон Интернет сүлжээндэ Яаманай албан ёһоной сайт дээрэ табиха болзор, энэнь шэлэн абалгын илагша тодорхойлогдоһон үдэрһөө хойшо 14-дэхи литын үдэрһөө хойшо байха ёһогүй».

2.2.3. 8.1-дэхи ба 8.2-дохи пунктнуудые удаадахи удхатайгаар нэмэхэ:

«8.1. Яаман шэлэн абалга тухай соносколдо иимэ ушарнуудые баримталжа, шэлэн абалгын хабаадагшадай мэдүүлгэнүүдые абаха һүүлшын үдэрһөө хойшо бэшэ хубилалтануудые оруулха:

- мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдэй мэдүүлгэ оруулха болзор үргэдхэгдэхэ арга: иимэ хубилалтануудые хэһэн үдэрэй хойто үдэрһөө эхилээд, мэдүүлгэнүүдые абаха түгэсхэлэй үдэр болотор тодорхойлоһон болзор 10 литын үдэрһөө бага бэшэ байха;

- мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдые шэлэн абалгын соносколдо хубилалтануудые оруулхадаа, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдые шэлэхэ аргада хубилалтануудые оруулха эрхэгүй;

- мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдые шэлэхэ тухай соносколдо мэдүүлгэнүүдые абажа эхилһэн үдэрһөө хойшо хубилалтанууд оруулагдабал, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдые шэлэхэ тухай соноскол мэдүүлгэнүүдтэ хубилалтануудые оруулха эрхэтэй;

- мэдүүлгэ оруулһан мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн зондо мүнгэн

дэмжэлтэд хүртэх хүнүүд шэлэн абалгын сонохолдо хубилалтанууд оруулагдах үдэр хойто үдэр хойшо «Сахим мүнгэн» гурим хэрэглэн, мүнгэн дэмжэлтэд хүртэх хүнүүд шэлэх тухай сонохолдо хубилалтанууд тухай мэдээсэгдэнэ.

8.2. Яаман урид мэдээсэгдэнэ бюджетэй үүргэ дүүргэлгын хизаарлалтануудыг бага болгохон гү, али мүнгэн дэмжэлтэ абалгын хүнүүдэй гуйхан бюджетэй үүргэ дүүргэлгын хизаарлалтануудыг дээшлүүлхэн ушарта шэлэн абалгын ябасыг болуулха тухай шийдхэбэри абаха эрхэтэй, энэнь мүнгэн дэмжэлтэ үгэх аргагүй болгодог.

Мүнгэн дэмжэлтэд хүртэх зоние шэлэн абалгын болуулагдах тухай сонохол мүнгэн дэмжэлтэд хүртэгшэдэй мэдүүлгэ оруулха болзохоо хойшо ажалай нэг үдэр хойшо бэшэ нэгэдэмэл гол үүдэндэ Яаман табижа болохо.

Мүнгэн дэмжэлтэ абагшын шэлэн абалгын болуулагдах тухай мэдээсэл «Сахим мүнгэн» гуримай веб-интерфейсын холбоотой дэлгэсн маягтыг дүүргэжэ, Яаманай хүтэлбэрилэгшын (тэрэнэй эрхэтэй түлөөлэгшын) үндэр мэргэжэлтэй сахим гар табижа, нэгэдэмэл гол үүдэндэ табигдажа, мүнгэн дэмжэлтэд хүртэх зоние шэлэн абалгын болуулагдах шалтагаан тухай мэдээсэл оруулагдана.

Мэдүүлгэ оруулхан мүнгэн дэмжэлтэд хүртэн зондо «Сахим мүнгэн» гуримда мүнгэн дэмжэлтэд хүртэх зоние шэлэн абалгын болуулагдах тухай дуулгана.

Мүнгэн дэмжэлтэд хүртэх хүнүүд шэлэн абалгын болуулагдах тухай мэдээсэл нэгэдэмэл гол үүдэндэ табигдан үдэр хойшо болуулагдаа гэж тоологдоно.

Оросой Холбоото Уласай Эрхэтэнэй хуулийн 401-дэхи статьягай 3-дахы пунктн нэгэдэхи абзацай ёһоор, мүнгэн дэмжэлтэ абагшад шэлэн абалгын болуулха болзорой дүүрэнэй удаа ба мүнгэн дэмжэлтэ абагшад шэлэн абалгын илагшатай (илагшадтай) хэлсээ баталхын урда тээ Яаман гансал хараалагдаагүй ушарнуудай тохёолдоходо мүнгэн дэмжэлтэд хүртэх хүнүүдэй шэлэн абалгыг болуулха аргатай.».

2.2.4. 9-дэхи пункт удаадахи найруулгаар:

«9. «Сахим мүнгэн» гуримда веб-интерфейсын холбоотой дэлгэсн маягтыг дүүргээд, «Сахим мүнгэн» гуримда баримта бэшэгүүдэй (саархан дээрэхи баримта бэшэгүүдыг сканераар сахим түхэлөөр хубилгагдах баримта бэшэгүүд) болон дансануудай сахим хуулбаринуудыг эльгээжэ, сахим түхэлөөр мүнгэн дэмжэлтэ абалгын хүнүүд мэдүүлгэнүүдыг үүсхэнэ, тэдэнэй оруулалта шэлэн абалгын сонохолдо хараалагдана.

Мэдүүлгэнүүд эрилтэнүүдэй ёһоор, сонохол соо хэлэгдэнэ болзор соо оруулагдана.

Мэдүүлгэнүүдтэ мүнгэн дэмжэлтэ абалгын хүнүүдэй толгойлогшодой гү, али тэдэнэй эрхэтэй хүнүүдэй үргэдхэгдэнэ мэргэжэлтэй сахим гар табигдана.

Мүнгэн дэмжэлтэ абагшад тухай, мүнгэн дэмжэлтэ абагшын

оруулхан мэдүүлгэнүүд тухай, мүн мүнгэн дэмжэлтэ абагшын шэлэн абалга болон үрэ дүндэ хабаатай мүнгэн дэмжэлтэ абагша тухай бусад мэдээсэлнүүдые Мэдээсэлэй болон холбооной Интернет сүлжээндэ хэблэхэ (табиха) зүбшөөл «Сахим мүнгэн» гуримай веб-интерфейсын холбоотой дэлгэсын маягтые дүүргэхэ замаар үгтэнэ.

Оросой Холбоото Уласай хуули ёһоор мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн мэдүүлгэнүүд соо оруулагдаһан мэдээсэлнүүдэй, дансануудай дүүрэн, үнэн зүб байхын, мүн саг соонь тушаагдаха харюусалга даалгагданхай.

Мэдүүлгэдэ оруулагдаһан иимэ баримта бэшэгүүдэй болон дансануудай сахим хуулбаринууд ниитэ нээлтэтэй байха ёһотой, энэнь бүхы баримта бэшэгыг гү, али тэрэнэй хэһэгыг олондо мэдээсэл хараха программна хангамжа хэрэглэн хараха боломжотой, тусхай программна хангамжа гү, али арга зүйн хэрэгсэлгүйгөөр тэдэнэй удхатай танилсаха боломжогүй аргаар далда тэмдэгээр гү, али хамгаалагдаха ёһогүй:

а) урьһаламжын гол үрийн (бэеын) түлэхэ ба тэрэнэй хуби түлэхэ саг дараалалтай урьһаламжын хэлсээнэй хуулбари;

б) Буряад Уласай Засагай газар болон мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн эмхиин хоорондохы түрүүлэн хүрэнгэжүүлгын түсэл бээлүүлхэ талаар хүрэнгэжүүлгэ хэлсээнэй хуулбари;

в) энэ Журамай 1-дэхи хабсаргалтада тааруулан мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ бүхы түсэблэгдэһэн хугасаада үгтэхэ мүнгэн дэмжэлтын хэмжээнэй түсэблэгдэһэн тоосоо;

г) захиралай болон ахамад нягталан бодогшын гар табихан, хуулийн эрхэтэ нюурай тамгаар (тамга байгаа һаань) гэршэлһэн гү, али хубийн олзын хэрэг эрхилэгшын гараа табиха, тамгаар (хэрбээ байгаа һаань) гэршэлһэн үнэмшэлгэ, мүнгэн дэмжэлтэ дамжуулагдаһан банкын дансануудые болон банкын дансануудые харуулһан;

д) урьһаламжа түлэхэ гү, али хахадын түлэхэ ба хуби түлэхэ тухай баримта баталһан түлбэрийн захиралтануудай хуулбаринууд.

Мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдэй мэдүүлгэнүүдые тушааһан үдэр болон саг гэхэдэ, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдэй «Сахим мүнгэн» гуримда бүридхэлэй дугаарнуудые даалгажа, нэрлэгдэһэн мэдүүлгэнүүдтэ гараа табихан үдэр болон саг гэжэ тоологдохо.

Яаман соносхол дотор хэлэгдэһэн болзор соо мэдүүлгэнүүдые абаха. Мэдүүлгэ соо хэлэгдэһэн болзорой үнгэрбэл, мэдүүлгэнүүд абтахагүй».

2.2.5. 10-дахи пункт удаадахи найруулгаар:

«10. Мэдүүлгэнүүдые хаража үзэхэ, сэгнэхэ талаар Яаман Комисси байгуулна, тэрэнэй бүридэл ба гурим Яаманай захиралтаар баталагдаха.

Зарлал соо зааһан мэдүүлгэнүүдые абаха болзорой һүүлээр ажалай 1 үдэрһөө хойшо бэшэ сагта Яаманда болон Комиссида «Сахим мүнгэн» гуримда мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн зоной эльгээһэн мэдүүлгэнүүдые хаража үзэхэ эрхэ олгогдохо.

«Сахим мүнгэн» гуримда орохо арга боломжые холбоото уласай гүрэнэй мэдээсэлэй гурим хэрэглэн хангадаг «Гүрэнэй болон нютагай

засагай албан ёһоной үйлэшэлгэнүүдые сахим түхэлөөр хангаха хэрэгсэлнүүдэй мэдээсэлэй арга зүйн харилсан үйлэшэлэлгэ хангадаг оршон хангалгын байгуулга таниха ба үнэншүүлхэ нэгэдэһэн гурим».

Хэрбээ шэлэн абалгын мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүд шэлэн абалгын ажалда хабаадаха тухай хоёр ба тэрэнһээ дээшэ мэдүүлгэ оруулбал, эдэ мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдэй уридшалан оруулһан мэдүүлгэнүүдые һөөргэнь абаагүй хаа, эдэ шэлэн абалгын хабаадагшадай бүхы мэдүүлгэнүүдые Яаман тэдэнэй мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдэй оруулһан мэдүүлгэнүүдтэ орохо эрхэтэй болоһоной һүүлдэ 1 ажалай үдэрһөө хойшо бусааха ёһотой.

Яаман мэдүүлгэнүүдые нээһэн үдэрһөө хойшо 1 ажалай үдэрһөө хойшо мэдүүлгэнүүдые нээхэ баримта гэршэлһэн бэшэгтэ гар табидаг.

Мэдүүлгэ нээхэ баримта гэршэлһэн бэшэг «Сахим мүнгэн» гуримда өөрөө һурамхяар бии болодог, «Сахим мүнгэн» гуримда Яаманай хүтэлбэрилэгшын үргэдхэгдэһэн мэргэжэлтэй сахим гар табидаг, мүн лэ «Сахим мүнгэн» гуримда гараа табиһан үдэрһөө хойшо 1 ажалай үдэрһөө хойшо табигдадаг.

Мэдүүлгэнүүдые нээхэ тухай баримта гэршэлһэн бэшэгтэ гараа табиһан үдэрһөө хойшо ажалай 10 үдэрэй туршада Яаман мэдүүлгэнүүдые дүүрэн гү, али энэ Журам соо тогтоогдоһон эрилтэнүүдтэ тааруу гү гэжэ шалгажа, сэгнэхэ, тиихэдэ мүнгэн дэмжэлтэ абагшын энэ Дүримэй 2-дохи пунктын гурбадахи абзацта заагдаһан ба энэ Журамай 7-дохи абзацта тогтооһон эрилтэнүүд мүнгэн дэмжэлтэ абагшын шэглэлдэ тааруу гү гэжэ шалгаха.

Хэрбээ мэдүүлгэнүүд энэ Журамда зааһан эрилтэнүүдтэ тааруу байгаа хаань, мэдүүлгэнүүдые үгы хэхэ үндэһэн үгы хаа, үнэн зүб гэжэ тоологдохо.

Тус Журамай 7-дохи пунктда зааһан эрилтэнүүдые дүүргэһэнэй түлөө мүнгэн дэмжэлтэ абагшын шалгалта гүрэнэй мэдээсэлэй гуримай мэдээнүүд дээрэ үндэһэлэн, «Сахим мүнгэн» гуримда өөрын түхэлөөр үнгэргэгдэнэ, тэрэ тоодо зургаанууд хоорондын сахим харилсаанай нэгэдэмэл гурим хэрэглэн (үйлэдбэридэ хэрэглэхэ талаар арга боломжотой хаа).

«Сахим мүнгэн» гуримда өөрөө һурамхяар шалгалта хэхэ үйлэдбэридэ хэрэглэхэ арга боломжогүй байбал, мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдэй энэ Журамай 7-дохи пункт соо зааһан эрилтэнүүдые дүүргэһэн тухай баталалга мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдэй «Сахим мүнгэн» гуримай веб-интерфейсын холбоотой дэлгэсын маягтые дүүргэжэ, зааһан эрил-тэнүүдые дүүргэһэн тухай тэмдэгүүдые сахим аргаар оруулха замаар үнгэргэгдэдэг.

Мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдһээ мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдэй эрилтэнүүдтэ тааруу байһые баталхын тулада баримта бэшэгүүдые болон мэдээсэлнүүдые оруулхыень эрилтэ табиha хорюултай, энэ Журамай 7-дохи пунктын ёһоор, хэрбээ холбоотой мэдээсэлнүүд

Яаман хоорондын сахим харилсаанай хүрээндэ нэбтэрхэ эрхэтэй уласай мэдээсэлэй гуримда байгаа хаань, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдэй өөһэдынгөө үүсхэлээр нэрлэгдэһэн дансануудые болон мэдээсэлнүүдые Яаманда тушааха ханаатай ушарнуудһаа бэшэ.

Мэдүүлгэнүүдые хаража үзэхэ шатада мэдүүлгэнүүдые буруушааха шалтагаан гэхэдэ:

- шэлэн абалгын хабаадагшадай энэ Журамай 7-дохи пункт соо табигдаһан эрилтэнүүдые дүүргээгүй;

- энэ Журамай 9-дэхи пунктда зааһан баримта бэшэгүүдые оруулхагүй (хүсэд дүүрэн бэшэ);

- энэ Журамай 9-дэхи пункт соо зааһан мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдэй оруулһан мэдүүлгэнүүдэй ба/гү, али баримта бэшэгүүдэй шэлэн абалгын соносохолдо тогтооһон эрилтэнүүдтэ тааруу бэшэ байдал;

- мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдэй үгэһэн мэдээсэлэй зүб бэшэ байдал;

- мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдэй мэдүүлгэ оруулха үдэр ба/гү, али сагһаа хойшо мэдүүлгэ оруулха.

Хэрбээ оруулагдаһан мэдүүлгэнүүд болон баримта бэшэгүүд тухай ханамжанууд байгаа хаань, Яаман мүнгэн дэмжэлтэ абаһан зондо нэрлэгдэһэн баримта бэшэгүүдые эльгээнэ, шалгахадаа, тэдэнэй заһабарилгада бусаагдаха шалтагаан элирүүлэгдэнэ. Яаман «Сахим мүнгэн» гурим хэрэглэн, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн зондо тодорхой мэдээсэлнүүдые тодорхойлоһон ханамжануудые элирүүлһэн сагһаа хойшо ажалай 5 үдэрэй туршада дамжуулна, заһабарилха тухай мэдүүлгэнүүдые бусааха үндэһэ һуури, мүн заһабарилха хэрэгтэй мэдүүлгэнүүдэй дүримүүдые заана.

Мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүд Яаманай мэдээсэл эльгээһэн үдэрһөө хойшо ажалай 10 үдэрэй туршада мэдүүлгэнүүд болон дансануудта элирһэн дутуу дундануудые заһаха эрхэтэй.

Мэдүүлгэнүүдые буруушаалга шэлэн абалгын хабаадагшадые энэ Журамай ёһоор мэдүүлгэнүүдые дахин оруулха эрхэһээ хаһадаггүй».

2.2.6. 10.1-дэхи пункт удаадахи удхатайгаар:

«10.1. Хүлээн абтаһан мэдүүлгэнүүдэй дэлисэ мүнгэн дэмжэлтэ үзүүлхэ үрэ дүндэ хүрэхэ эрхим байдал дээрэ үндэһэлэн үнгэргэгдэдэг (ороһон оноонуудай тоо тэнсүү байбал, мэдүүлгэнүүдэй сэгнэлтын дүнгүүд болон мэдүүлгэнүүдэй орохо гурим дээрэ үндэһэлжэ, ороһон оноонууд доошолуулагдадаг).

2.2.7. 11-дэхи пункт хүсэнһөө буураһанда тоолохо.

2.2.8. 12-дохи пункт удаадахи найруулгаар:

«12. Мэдүүлгэнүүдые болон баримта бэшэгүүдые бүлэг зоной зүбшэлгэ хаража үзэхэ, сэгнэхэ ажалые Комисси энэ Журамда 4-дэхи хабсаргалтада тогтооһон шалгуурнуудай ёһоор, иимэ зүйлнүүдые хараадаа абан үнгэргэнэ:

- бүхы хэрэглэгдэдэг сэгнэлтын шалгуурнуудай, тэрэ тоодо үнэ сэнэй

шалгуурнуудай удха шанартай сэнгүүдэй суглуулбари 100 хуви болоно;

- сэгнэлтын шалгуурые бүридүүлдэг бүхы хэрэглэгдэһэн үзүүлэлтэнэй удха шанартай сэнгүүдэй суглуулбари 100 хуви болоно;

- сэгнэлтын шалгуур гү, али сэгнэлтын шалгуурай үзүүлэлтээр 100 оноотой сэгнэлтын хэмжүүр хэрэглэн, оноонуудые табиha;

- сэгнэлтын шалгуур гү, али сэгнэлтын шалгуурай үзүүлэлтэнэй сэгнэлтын хэмжүүрнүүд хэдэн сэгнэлтын дэлисэ бэшэ, харин тусхай сэнтэй байха ёһотой;

- мэдүүлгэнүүдые сэгнэлгэ сэгнэлтын шалгуурнуудай бүхы тогтооһон үзүүлэлтээр үнгэргэгдэнэ».

2.2.9. 13 -дахи пункт удаадахи найруулгаар:

«13. Мэдүүлгэ шалгаха баримта гэршэлһэн бэшэг мэдүүлгэ шалгаха дүнгүүд дээрэ үндэһэлэн нэгэдэмэл гол үүдэндэ өөрөө һурамхяар бии боложо, «Сахим мүнгэн» гуримда Комиссиин Түрүүлэгшын болон Комиссиин гэшүүдэй дээдэ мэргэжэлтэй сахим гарай үсэгөөр гар табигдажа, нэгэдэмэл гол үүдэндэ гараа табиһан үдэрһөө хойшо түрүүшын ажалай үдэрһөө хойшо бэшэ табигдана.

Шэлэн абалгын дүнгүүдые тобшолол хэхэ баримта гэршэлһэн бэшэг шэлэн абалгын илагшые (-нүүдые) тодорхойлоһон дүнгүүд дээрэ үндэһэлжэ, нэгэдэмэл гол үүдэндэ өөрөө һурамхяар бии болоно, энэнь Комиссиин түрүүлэгшын болон Комиссиин гэшүүдэй, «Сахим мүнгэн» гуримда нэмэлтэ мэргэжэлтэй сахим гар табижа, нэгэдэмэл гол үүдэндэ болон Яаманай албан ёһоной сайт дээрэ гараа табиһан үдэрһөө хойшо түрүүшын ажалай үдэрһөө хойшо бэшэ табигдаһан, иимэ мэдээсэлтэй:

мэдүүлгэ сэгнэхэ үдэр, саг ба газар;

мэдүүлгэнүүдые шалгаһан шэлэн абалгын хабаадагшад тухай мэдээсэл;

мэдүүлгэнүүдынь буруушаагдаһан шэлэн абалгын хабаадагшад тухай мэдээсэл, тэдэнэй буруушаалгын шалтагааниие, тэрэ тоодо мэдүүлгэнүүдэй тааруугүй тухай шэлэн абалгын соносхолой заалтые;

мэдүүлгэнүүдые сэгнэхэ дараалал, үгтэһэн сэгнэлтын шалгуур бүхэндэ мэдүүлгэнүүдтэ үгтэһэн сэнгүүд, сэгнэлтын шалгуурнуудай үзүүлэлтүүд, мэдүүлгэнүүдые сэгнэлтын дүнгүүд дээрэ үндэһэлжэ, мэдүүлгэнүүдтэ ээлжээтэ дугаарнуудые үгэхэ тухай шийдхэбэри;

хэлсээ баталагдаһан мүнгэн дэмжэлтэ абагшын (-нуудай) нэрэ ба тэрээндэ үгтэһэн мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн.

Мэдүүлгэ шалгаха баримта гэршэлһэн бэшэг болон шэлэн абалгын дүнгүүдэй тобшололто баримта гэршэлһэн бэшэгтэ хубилалтануудые мэдүүлгэ шалгаха баримта гэршэлһэн бэшэг болон шэлэн абалгын дүнгүүдэй тобшололто баримта гэршэлһэн бэшэгэй түрүүшын хубилалтануудта гараа табиһан үдэрһөө хойшо 10 литын үдэрһөө хойшо бэшэ, хубилалтануудые хэхэ шалтагааниие зааһан баримта гэршэлһэн бэшэгүүдэй шэнэ хубилалтануудые зохёожо хэхэ.

Яаман энэ пунктда зааһан дүнгүүдэй баримта гэршэлһэн бэшэг

баталагдаһан үдэрһөө ажалай 10 үдэрэй туршада мүнгэн дэмжэлтэ үзүүлхэ гү, али үгэхэһөө арсаха тухай хуулийн үйлэ хэрэгэй түхэлөөр шийдхэбэри абаха болоно.

Нэгэдэмэл гол үүдэндэ ба Яаманай албан ёһоной сайт дээрэ шэлэн абалгын дүнгүүдэй баримта гэршэлһэн бэшэг табигдаһан үдэрһөө ажалай 5 үдэрэй туршада мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн зондо «Сахим мүнгэн» гуримаар Яаманай мүнгэн дэмжэлтэ үзүүлхэ тухай шийдхэбэри абтабал, хэл-сээнэй түсэл эльгээнэ.

Мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүд хэлсээнэй түсэл абаһан үдэрһөө ажалай 5 хоногой туршада Сахим мүнгэн» гуримда гараа табиха ёһотой.

Хэлсээн, тэрээндэ нэмэлтэ хэлсээнүүд, тэрэ тоодо болюулха тухай нэмэлтэ хэлсээн (хэрэгтэй хаа) Буряад Уласай Мүнгэн һангай Яаманай тогтооһон хэлсээнэй нэгэ хэбэй түхэлэй ёһоор Яаман болон «Сахим мүнгэн» гуримда мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэгшэд (үйлэдбэри хэрэглэхэ талаар аргатай хаа) баталагдана.

Мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүд энэ пунктын зургаадахи абзацта зааһан болзор соо хэлсээ баталхагүй хаа, хэлсээ баталхаһаа зайсаһан гэжэ тоологдохо.

Мүнгэн дэмжэлтэ абаха хүнүүдые шэлэн абалгын хэмжээндэ хубаагдаһан мүнгэн дэмжэлтэнүүд шэлэн абалгын хабаадагшадай дунда иимэ гуримаар хубаагдана:

Нэрэ хүндын зэргэдэ оруулагдаһан шэлэн абалгын хабаадагша бүхэндэ мэдүүлгэдэ оруулагдаһан мүнгэн дэмжэлтэ абагшын шэлэн абалгын бүхы хабаадагшадай гуйһан мүнгэн дэмжэлтын нийтэ хэмжээндэ хуби тааруу мүнгэн дэмжэлтэ үгтэнэ, зүгөөр мэдүүлгэдэ зааһан хэмжээнһээ ехэ бэшэ».

2.2.10. 14-дэхи пунктын түрүүшын абзац удаадахи найруулгаар:

«14. Мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэһөө арсаһан ушарта Яаман мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэһөө арсаха тухай шийдхэбэри абтаһан үдэрһөө ажалай 2 үдэрэй туршада мүнгэн дэмжэлтэ абаһан зондо үндэхэлэлтэй мэдээсэл эльгээнэ».

2.2.11. 15-дахи пунктда:

2.2.11.1. Хоёрдохи абзацта «энэ Журамай 3-дахи хабсаргалтын ёһоор тааруулһан түхэлтэй» гэхэн үгэнүүд хасагдаха.

2.2.11.2. Долоолохи абзац удаадахи найруулгаар:

«Яаман мүнгэн дэмжэлтэ абаха тухай шийдхэбэри абаһан үдэрһөө хойшо 10-дахи ажалай үдэрһөө хойшо мүнгэн дэмжэлтэ абаһан зондо мүнгэн дэмжэлтэ дамжуулдаг».

2.2.12. 18 -дахи пункт хүсээнһөө буураһанда тоолохо.

2.2.13. 20-дохи пункт удаадахи найруулгаар:

«20. Буряад Уласай Мүнгэн һангай Яаманай баталһан нэгэ хэбэй түхэлэй ёһоор гурумшуулагдаһан Хэлсээндэ зааһан түхэлнүүд болон болзорнуудаар тоосоото болзорой һүүлшын һарын 15-һаа хойшо бэшэ Яаманда гурбан һарын нэгэ удаа тоосоонуудыг үгэнэ, «Сахим мүнгэн»

гуримаар Яаман руу тоосоонуудыг тушаана.

Мүнгэн дэмжэлтэд хүртэсэн хүнүүд Буряад Уласай Мүнгэн хангай Яаманай баталсан нэг хэбэй түхэлэй ёһоор зохёогдоһон хэлсээндэ заһан түхэлөөр ба болзороор дүнгүүдыг туйлаһан тухай гурбан харын нэг удаа тоосоонуудыг үгэнэ, тоосоото болзорой удаа харын 15-һаа хойшо Яаманда тоосоонуудыг «Сахим мүнгэн» гуримаар тушаана.

2.2.14. 26-дахи пункт удаадахи найруулгаар:

«26. Хэрбээ энэ Журамай болон хэлсээнэй ёһоор мүнгэн дэмжэлтэ үгэхээ болжуулха үндэһэн болоһон ушарнууд элирүүлэгдэбэл, Яаман мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдтэй хэлсээнүүдыг усадхаха ёһотой».

2.2.15. 3-дахи хабсаргалта хүсэһөө буураһанда тоолохо.

2.2.16. Энэ тогтоолой хабсаргалтада тааруулан 4-дэхи хабсаргалта нэмэхэ.

3. Буряад Уласай Засагай газарай 2023.11.29-эй №714 «Буряад Уласай дээдэ хүгжэлтын дэбисхэрнүүдэй оршон хангалгын байгууламжануудыг байгуулхада Буряад Уласай дэмжэлтэтэй дэбисхэрнүүдэй ажаһуугшадта мүнгэн дэмжэлтэ үзүүлхэ тухай Гурим баталха тухай» гэхэн тогтоолдо иимэ хубилалтануудыг оруулха (Буряад Уласай Засагай газарай тогтоолоор хубилгагдаһан 2024.06.19-эй №352):

3.1. 1.1-дэхи пункт удаадахи удхатайгаар нэмэхэ:

«1.1. Мүнгэн дэмжэлтэд хүртэхэ хүниег шэлэн абалгын ажал хабсаргалтатай Журамай ёһоор «Сахим мүнгэн» гэхэн гүрэнэй мүнгэн хангай хүтэлбэрийн гүрэнэй нэгэдэмэл мэдээсэлэй гуримда ябуулагдана гэжэ тодорхойлох».

3.2. Буряад Уласта түрүү хүгжэлтэтэй дэбисхэрнүүдэй оршон хангалгын байгууламжануудыг байгуулха талаар Буряад Уласта түрүү хүгжэлтын дэбисхэрнүүдэй ажаһуугшадта мүнгэн дэмжэлтэ үзүүлхэ гурим соо:

3.2.1. 1.6-дахи пунктын түрүүшын абзац удаадахи найруулгаар:

«1.6. Мүнгэн дэмжэлтэ абаха хүниег шэлэн абалгын хабаадагшадай гүрэнэй мүнгэн хангай ударидалга ябуулха «Сахим мүнгэн» (саашадаа - «Сахим мүнгэн» гурим) гүрэнэй нэгэдэһэн мэдээсэлэй гуримаар дамжуулан шэлэн абалгын хабаадагшадай оруулһан мэдүүлгэнүүд дээрэ үндэһэлжэ, шалгуурнуудыг болон мэдүүлгэнүүдыг абаһан гуримуудыг дүүргэһэн дээрэ үндэһэлжэ, дурадхалнуудыг эрижэ үнгэргэгдэдэг.

3.2.2. 2.1-дэхи пунктда:

3.2.2.1. Нэгэдэхи абзац удаадахи найруулгаар:

«2.1. Шэлэн абалга үнгэргэхэ гэдэл, Яаман шэлэн абалгын соносхол соо заһан мэдүүлгэнүүдыг абажа эхилхэ үдэрһөө 10 литын үдэрһөө хойшо бэшэ үдэр урид нэгэдэмэл гол үүдэндэ болон Интернет сүлжээндэ Яаманай албан ёһоной сайт дээрэ иигэжэ заана:».

3.2.2.2. Зургаадахи абзац удаадахи найруулгаар:

«- «Сахим мүнгэн» гуримай доменэй нэрэ ба (гү, али) хуудаһанай

заагшад;».

3.2.2.3. Арбан дүрбэдэхи абзац удаадахи найруулгаар:

«- энэ Журамай 2.7-дохи пункт соо зааһан шийдхэбэринүүдые абаһан үдэрһөө хойшо 14-дэхи литын үдэрһөө хойшо болохогүй «Сахим мүнгэн» гуримда шэлэн абалгын дүнгүүдые тобшолһон баримта гэршэлһэн бэшэг нэгэдэмэл гол үүдэндэ табиха болзор;

3.2.2.4. Арбан зургаадахи абзац удаадахи найруулгаар:

«- энэ Журамай 1.6-дахи пунктын ёһоор ангилалнууд болон шэлэн абалгын шалгуурнууд;».

3.2.2.5. Удаадахи удхатай абзацуудые нэмэхэ:

«Яаман шэлэн абалга тухай соносхолдо иимэ ушарнуудые баримталжа, шэлэн абалгын хабаадагшадай мэдүүлгэнүүдые абаха һүүлшын үдэрһөө хойшо бэшэ хубилалтануудые оруулха:

- мүнгэн дэмжэлтэ абагшын мэдүүлгэ оруулха һүүлшын болзор иимэ аргаар үргэдхэгдэхэ ёһотой: иимэ хубилалтануудые хэһэн үдэрэй хойто үдэрһөө мэдүүлгэ хүлээн абаха түгэсхэлэй үдэр хүрэтэр, тодорхойлһон болзор 3 литын үдэрһөө бага бэшэ байха;

- мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ зоние шэлэн абалгын соносхолдо хубилалтануудые оруулхадаа, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ зоние шэлэхэ аргада хубилалтануудые оруулха эрхэгүй;

- мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдые шэлэн абалгын соносхолдо мэдүүлгэнүүдые абажа эхилһэн үдэрһөө хойшо хубилалтанууд оруулагдабал, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдые шэлэхэ тухай соносхол мэдүүлгэнүүдтэ хубилалтануудые оруулха эрхэтэй;

- мэдүүлгэ оруулһан мүнгэн дэмжэлтэ абагшадта мүнгэн дэмжэлтэ абагшын шэлэн абалгын соносхолдо хубилгагдаһан үдэрэй хойто үдэрһөө хойшо «Сахим мүнгэн» гурим хэрэглэн, мүнгэн дэмжэлтэ абагшын шэлэн абалгын соносхолдо хубилалтанууд тухай мэдээсэгдэнэ.

3.2.3. 2.1(1)-дэхи пункт удаадахи удхатайгаар нэмэхэ:

«2.1(1). Мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн зоной мэдүүлгэ оруулха болзорой урда нэгэ ажалай үдэрһөө хойшо бэшэ нэгэдэмэл гол үүдэндэ Яаман шэлэн абалгын хабаадагшадые шэлэн абалгын болюулагдаһан тухай соносхол табижа болохо.

Шэлэн абалгын болюулагдаһан тухай мэдээсэл «Сахим мүнгэн» гуримай веб-интерфейсын холбоотой дэлгэсын маягтые дүүргэжэ, Яаманай хүтэлбэрилэгшын (тэрэнэй эрхэтэй хүнэй) үндэр мэргэжэлтэй сахимгараа табижа, нэгэдэмэл гол үүдэндэ табигдаһан, шэлэн абалгын болюулагдаһан шалтагаан тухай мэдээсэлтэй сахим түхэлөөр бии болоно.

Мэдүүлгэ оруулһан шэлэн абалгын хабаадагшадта «Сахим мүнгэн» гуримда шэлэн абалгын болюулагдаһан тухай дуулгана.

Нэгэдэмэл гол үүдэндэ болюулагдаһан тухай мэдээсэл табиһан үдэрһөө шэлэн абалга болюулагдаһан гэжэ тоологдоно.

Энэ пунктын нэгэдэхи абзацай ёһоор шэлэн абалга болюулха болзорой дүүрэнэй удаа ба мүнгэн дэмжэлтэ абагшадые шэлэн абалгын

илагшадтай (-нууд) хэлсээ баталхын урда тээ Оросой Холбоото Уласай Эрхэтэнэй кодексын 401-дэхи статьягай 3-дахи пунктын ёһоор гансал хараалагдаагүй ушарнуудай тохёолдоходо, Яаман мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ зониие шэлэн абалга болуулха аргатай».

3.2.4. 2.2-дохи пунктын түрүүшын абзац удаадахи найруулгаар:

«2.2. Мэдүүлгэ шалгаха ба хэлсээ баталха үдэрнүүдтэ шэлэн абалгын хабаадагша иимэ эрилтэнүүдтэ тааруу байха ёһотой».

3.2.5. 2.3-дахи пункт удаадахи найруулгаар:

«2.3. абахын тула шэлэн абалгын хабаадагшад шэлэн абалгын хабаадагшын гү, али эрхэтэй хүнэй толгойн үргэдхэгдэһэн экономика гарын үсэг (саарһан дээрэхи баримта бэшэгүүд, сканераар электрон хэлбэридэ хубилһан), шэлэн абалгын зарлал соо энээн тухай танилсуулга үгтэнэ.

мүнгэн дэмжэлтэ абахын тулада шэлэн абалгын хабаадагшад сахим хэлбэридэ программые бүридүүлдэг, энэнь «Сахим мүнгэн» гуримай веб-интерфейсын холбоотой дэлгэсын маягтые дүүргэжэ, шэлэгдэһэн хабаадагша гү, али тэрэнэй эрхэтэй хүнэй үргэдхэгдэһэн мэргэжэлтэй сахим гараа табиһан, мүн тиихэдэ «Сахим мүнгэн» гуримда баримта бэшэгүүдэй сахим хуулбаринуудые (саарһан дээрэхи баримта бэшэгүүд, сканераар сахим хэлбэридэ хубилгагдаһан) түлөөлнэ, тэрэнэй танилсуулга шэлэн абалгын зарлал соо үгтэнэ. шэлэгдэһэн хабаадагша гү, али тэрэнэй эрхэтэй хүнэй үргэдхэгдэһэн мэргэжэлтэй электронно гарын үсэг зураа

Мэдүүлгэ эрилтэнүүдэй ёһоор, шэлэгдэһэн тухай соносхолдо заагдаһан болзор соо тушаагдаха ёһотой.

Хэблэлэй ба холбооной сүлжээндэ хэблэлэй зүбшөөл (постинг) мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүн тухай мэдээсэл, хүлээн абагшын оруулһан мүнгэн дэмжэлтэ тухай, мүн тиихэдэ шэлэн абалгын болон мүнгэн дэмжэлтын үрэ дүн тухай бусад мэдээсэл, энэнь «Сахим мүнгэн» гуримда веб-интерфейсын холбоотой дэлгэсын маягтые дүүргэжэ оруулна.

Мэдүүлгэдэ оруулагдаһан мэдээсэл, баримта бэшэгүүдэй бүрин, найдабаритай байдал, мүн тэдэнэй оруулһан саг хугасаанай хэмжүүрээр харюусалгатай байха гээшэ Оросой Холбоото Уласай хуули ёһоор мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүн болоно.

Мэдүүлгэ болон дансауудай сахим хуулбаринууд мэдээсэл хараха олондо мэдээсэл тарааха программна хангамжаар бүхы баримта бэшэг гү, али тэрэнэй хэһэгыг хараха боломжо олгодог нийтэ нээлтэтэй түхэлтэй байха ёһотой, тусхай программа гү, али арга зүйн хэрэгсэлгүйгөөр тэдэнэй удхатай танилсаха арга далда тэмдэгээр гү, али хамгаалагдаха ёһогүй.

Мэдүүлгэдэ иимэ баримта бэшэгүүд хабсарагдана:

1) шэлэн абалгын хабаадагша хүнэй уставай хуулбаринууд шэлэн абалга (тиимэ уставай уставта үндэһэн дээрэ үйлэдэбэл, ерээдүйн чартеры баталһан эрхэтэй гүрэнэй зургаанай үйлэ хэрэг тухай мэдээсэл), мүн тэрэнэй бүхы хубилалтанууд, нэмэлтэнүүд (хуулита нюурнууд болохо Тор хотын ажаһуугшадта) гү, али шэнэ хэблэлдэ шэнэ хэблэлдэ уставай

хуулбарийн хуулбарие нэгдэхэн байдалда хуулита нюурнуудай бүридхэлдэ оруулхан, тийгээд энээндэ һүүлшын хубилалтанууд, нэмэлтэнүүд оруулагдаһан байна. тэдэнэй нэбтэрүүлһэн ушарнууд;

шэлэн абалгын хабаадагшын дүримэй хуулбаринууд (нэгэ хэбэй дүрим баталһан эрхэтэй гүрэнэй байгуулгын үйлэ хэрэг тухай мэдээсэл - хэрбээ хуулийн эрхэтэ нюур нэгэ хэбэй дүрим дээрэ үндэлжэ ажалладаг хаа), мүн тэрээн соо оруулагдаһан бүхы заһабаринууд болон нэмэлтэнүүд (хуулийн эрхэтэ нюурнууд болохо түрүүлэн хүгжөөлгын газарай ажаһуугшадта) гү, али дүримэй хуулбаринууд шэнэ түхэлөөр, хэрбээ дүрим баталагдахадаа оруулагдаһан шэнэ түхэлдэ оруулагдаһан байгаа хаань, хуулийн эрхэтэ нюурнуудай нэгдэхэн гүрэнэй бүридхэл, удаадахи заһабаринууд болон нэмэлтэнүүд, хэрбээ тэдэ хэгдэхэн байгаа хаань;

2) энэ Дүримэй 1.3-дахи пункт соо заагдаһан зорилгонуудта шэлэн абагшын бодотоор гаргагдаһан гаргашануудай тоосоон (саашадаа - үнэ сэнэй тоосоон), шэлэн абалгын зарлалда Яаманай тогтоохон түхэлөөр хүсэлтэтэй мүнгэн дэмжэлтын хэмжээе заана, иимэ баримта бэшэгүүдые хэрэглэхэ:

а) оршон хангалгын байгууламжануудые барилгада бодото дээрээ гаргагдаһан гаргашануудые нэхэмжэлһэн ушарта:

- ТӨР оршон хангалгын байгууламжануудай баримта бэшэгүүдые зохёолгын үйлэдбэридэ хэрэглэхэ даабаринуудай хуулбаринууд;

- ехэ барилгын объектнүүдэй тоосооной үнэ сэн тодорхойлохон найдабаритай байдал шалгах тухай мэдээсэлнүүдые удхалһан түсэблэлгын баримта бэшэгүүдые гүрэнэй шалгалтануудые һайнаар тобшолол хэһэнэй хуулбаринууд (хэрэглэхэдээ, хотын түсэблэлгын ажал ябуулгын талаар Оросой Холбоото Уласай хуулийн ёһоор иимэ шалгалта үнгэргэгдэхэн байгаа хаань);

- ТӨР оршон хангалгын байгууламжануудые ашаглалгада оруулха зүбшөөлнүүдэй хуулбари (Оросой Холбоото Уласай хотын түсэблэлгын кодексын болон бусад холбоото улсасай хуулинуудай хэрэгүүдтэ);

- түсэлэй баримта бэшэгүүдые гүрэнэй экспертиза болон инженернэ шэнжэлэлгын дүнгүүдые, барилгын болон монтажна ажалнуудые, туһаламжа үзүүлхэ тухай хэлсээнүүд, мүнгэ гаргашалха тухай банкын тэмдэгтэй түлбэрийн баримта бэшэгүүд, хүлээн зүбшөөрэлгын үнэмшэлгэнүүд, 2011.12.06-ай 402-ФЗ «Данса бүридхэл тухай» гэхэн холбоото улсасай хуулийн эрилтэнүүдэй ёһоор заатагүй мэдээсэлнүүдээр дүүргэгдэхэн ажал (хэгдэхэн туһаламжа), бусад анханай дансын баримта бэшэгүүдые) хүлээн абаха тухай шийдхэбэринүүд;

б) Оршон хангалгын байгуулануудай объектнүүдэй инженерэй болон үйлэдбэридэ хэрэглэхэ дэмжэлгын сүлжээнүүдтэй (саашадаа - арга зүйн холбоон) арга зүйн холбооной бодото дээрээ гаргагдаһан гаргашануудые нэхэмжэлхэ ушарта:

- түрүүлэн хүгжөөлгын дэбисхэрэй оршон хангалгын байгууламжануудые инженернэ-үйлэдбэри хэрэглэлгэ дэмжэлгын

сүлжээнүүдтэ холбохо (арга зүйн холболто) тухай хэлсээнэй хуулбаринууд, тэрэнэй сэн гүрэнэй түлбэринүүдые гуримшуулха талаар холбоото уласай гүйсэдхэхы зургаанай гү, али Буряад Уласай түлбэрийн уласай албанай тогтоон гү, али түлбэринүүдые гүрэнэй гуримшуулха талаар холбоото уласай гүйсэд-хэхы засагай зургаанай гү, али Буряад Уласай түлбэринүүдэй албанай (саашадаа - холбооной хэлсээн) баталһан нэгэ хэбэй түлбэринүүдэй хэмжээ-нүүдэй үндэһөөр тодорхойлогдоно;

- инженернэ болон үйлэдбэридэ хэрэглэхэ дэмжэлгын сүлжээнүүдтэ оршон хангалгын байгуулгануудай объектнүүдэй холболто (арга зүйн холболто) тухай хэрэгсэлнүүдэй хуулбаринууд;

- анханай дансын баримта бэшэгүүдэй хуулбаринууд, мүнгэн бэшэлгэ дээрэ банкын тэмдэгтэй түлбэрийн захилга болон бусад баримта бэшэгүүдые оршон хангалгын байгуулгануудай объектнүүдэй арга зүйн холбооной бодото дээрээ гаргашы баталһан бусад баримта бэшэгүүд;

3) шэлэн абалгын хабаадагшын зүгһөө үнэмшэлгэгүйгөөр үйлэдэхэ эрхэгүй хүнэй баримта бэшэгтэ гараа табиха ба (гү, али) гэршэлхэ эрхэтэй байһые баталһан үнэмшэлгын гү, али бусад баримта бэшэгэй хуулбаринууд (саашадаа – бүрин этигэмжэтэ нюур);

4) Алас Дурнын ба Арктикын Хүгжэлтын Корпорацитай (саашадаа - АО «КРДВ») хэгдэһэн түрүүшын хүгжэлтын һалбарид ажал ябуулга бэелүүлхэ тухай хэлсээнэй хуулбаринууд; нэн түрүүн хүгжөөлгын һалбарид ажаябуулга бэелүүлхэ тухай хэлсээндэ нэмэлтэ хэлсээнүүдэй хуулбаринууд (хэрбээ байгаа һаань)».

3.2.6. 2.4-дэхи пункт удаадахи найруулгаар:

«2.4. Мүнгэн дэмжэлтэ абahan хүнэй «Сахим мүнгэн» гуримда тэрэнэй бүридхэлэй дугаартай, гар табилгатай үдэрые мэдүүлгэ оруулһан үдэр гэжэ тоолодог.

Шэлэхэ тухай зарлалда заагдаһан хугасаа соо мэдүүлгэнүүдые хүлээн зүбшөөрхэ сагые Яаман ябуулдаг. Мэдүүлгэдэ заагдаһан болзорой һүүлдэ мэдүүлгэнүүд абтадаггүй».

3.2.7. 2.4(1)-дэхи пункт удаадахи удхатайгаар нэмэхэ:

«2.4(1). Соносколдо байгуулагдаһан мэдүүлгэнүүдые абahan үдэрһөө хойшо 1 ажалай үдэрһөө хойшо бэшэ, «Сахим мүнгэн» гуримда, Яаманда орохо эрхэ болон тэдэнэй хараада абтаһан хүнүүдэй оруулһан мүнгэн дэмжэлтын комиссида орохо арга боломжо нээгдэнэ.

«Сахим мүнгэн» гуримда орохо арга боломжо «Сахим хэлбэридэ улас түрын болон нютагай засагай үйлэшэлгэ үгэхэ хэрэгсэл болгон хэрэглэдэг мэдээсэлэй гуримай мэдээсэл ба арга зүйн харилсан үйлэшэлэлгы хангадаг оршон хангалгын байгуулга таниха ба үнэлхэ нэгэдэһэн гурим» гэһэн холбоото уласай мэдээсэлэй гурим хэрэглэн үгтэнэ.

Яаман болон Комиссиин хоорондо мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн зонтой харилсаха ажал «Сахим мүнгэн» ггуримда сахим түхэлтэй баримта бэшэгүүдые хэрэглэн ябуулагдана.

3.2.8. 2.4(2)-дохи пункт удаадахи удхатайгаар нэмэхэ:

«2.4(2). Комисси мэдүүлгэнүүдые нээхэн үдэрhөө хойшо 1 ажалай үдэрhөө хойшо мэдүүлгэнүүдые нээхэ тухай баримта гэршэлhэн бэшэгтэ гараа табижа, шэлэн абалгада хабаадаха тухай мэдүүлгэнүүд тухай иимэ мэдээсэлнүүдые оруулна:

- а) мэдүүлгын бүридхэлэй дугаар;
- б) мэдүүлгэ абаһан үдэр ба саг;
- в) мүнгэн дэмжэлтэ абагшын дүүрэн нэрэ;
- г) мүнгэн дэмжэлтэ абагшын хуулийн эрхэтэ ба бодото хаяг;
- д) мүнгэн дэмжэлтэ абагшын гуйһан мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн.

3.2.9. 2.7-дохи пункт удаадахи найруулгаар:

«2.7. Комисси мэдүүлгэнүүдые нээхэ тухай баримта гэршэлhэн бэшэгтэ гараа табиһан үдэрhөө хойшо ажалай 10 үдэрэй туршада мэдүүлгэнүүдые дүүрэн гү, али энэ Журамай 2.3-дахи пункт соо тогтооһон эрилтэнүүдтэ тааруу гү гэжэ шалгажа сэгнэхэ, мүн энэ Журамай 1.6-дахи пунктда тогтооһон ангилал ба шэлэн абалгын шалгуурнуудые болон энэ Журамай 2.2-дохи пунктда тогтооһон эрилтэнүүдые шэлэн абалгын хабаадагшадай дүүргэхэнэй түлөө.

Энэ Журамай 2.2-дохи пунктда зааһан эрилтэнүүдые дүүргэхэнэй түлөө мүнгэн дэмжэлтэ абагшын шалгалта гүрэнэй мэдээсэлэй гуримай мэдээнүүд дээрэ үндэхэлэн, «Сахим мүнгэн» гуримда өөрөө һурамхи түхэлөөр үнгэргэгдэдэг, тэрэ тоодо зургаанууд хоорондын сахим харилсаанай нэгэдэмэл гурим хэрэглэхэ (хэрбээ үйлэдбэридэ хэрэглэхэ талаар арга боломжотой хаа).

«Сахим мүнгэн» гуримда өөрөө һурамхьяар шалгалта хэхэ үйлэдбэридэ хэрэглэхэ арга боломжогүй байбал, шэлэн абалгын хабаадагшадай энэ Журамай 2.2-дохи пункт соо зааһан эрилтэнүүдые дүүргэхэн тухай баталалга, шэлэн абалгын хабаадагша «Сахим мүнгэн» гуримай веб-интерфейсын холбоотой дэлгэсын маягтые дүүргэжэ, зааһан эрилтэнүүдые дүүргэхэнээ сахим аргаар харуулна.

Энэ Журамай 2.2-дохи пункт соо зааһан эрилтэнүүдые дүүргэхэн шэлэн абалгын хабаадагшадые шалгахын тулада Яаман мэдүүлгэ оруулха болзорой дүүрэхэн үдэрhөө хойшо ажалай 5 үдэрэй туршада холбоото эмхинүүдхээ (эмхинүүдхээ) зургаанууд хоорондын мэдээсэлэй харилсаанай гуримаар мэдээсэл эринэ, тэрэ тоодо:

- хуулийн эрхэтэ нюурнуудай нэгэдэхэн гүрэнэй бүридхэлэй мэдээсэл;

- ниитэ татабариин дансада мүнгэн дэмжэлтэ абагшын үгы байһан тухай гү, али Оросой Холбоото Уласай Татабариин кодексн 47-дохи статьягай 3-дахи пункт соо зааһан хэмжээнхээ дээшэ гараагүй тухай, Оросой Холбоото Уласай бюджетэй гуримай бюджеттэ татабариин, түлбэрийн болон даадхалай нэмэри түлэлгын үри тухай мэдээсэл;

- энэ Журамай 2.2-дохи пунктн 7 - 9-дэх дотор пунктуудта зааһан эрилтэнүүдые дүүргэхэ тухай мэдээсэл.

Энэ Журамай 2.2-дохи пунктын ёһоор, Яаманай нэбтэрхэ эрхэтэй уласай мэдээсэлэй гуримда холбоотой мэдээсэл байгаа хаань, мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнһөө баримта бэшэгүүдые болон мэдээсэлнүүдые оруулхыень эрилтэ табижа болохогүй, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнэй өөрын үүсхэлээр тодорхойлогдохон дансанууд болон мэдээсэлнүүдые Яаманда тушаахаар бэлэн байгаа хаань.

Хэрбээ мэдүүлгэ энэ Журамда зааһан эрилтэнүүдтэ тааруу байгаа хаань, мэдүүлгэ үгы болгохо үндэһэн үгы хаа, үнэн зүб гэжэ тоологдохо.

Мэдүүлгэ үгы болгогдоо хаань, Яаман шалгалтын ажал дүүргэгдэһэн үдэрһөө ажалай 3 үдэрэй туршада «Сахим мүнгэн» гуримда мэдүүлгэ буруушаагдаһан тухай мэдээсэл эльгээнэ, шалтагыень ба оруулагдаһан мэдүүлгэ ба дансанууды шэнэлхэ тухай дурадхал оруулна.

Мэдүүлгэнүүдые буруушаалга шэлэн абалгын хабаадагшадые энэ Журамай ёһоор мэдүүлгэ дахин оруулха эрхэхээ хаһадаггүй.

Мэдүүлгэ энэ Журамда зааһан эрилтэнүүдтэ таарана гү гэхэн шийдхэбэри шэлэн абалгын хабаадагшын оруулһан мэдүүлгэ шалгаһанай дүнгүүдые абаһан үдэрһөө Комисси абаха болоно».

3.2.10. 2.8-дахи пункт удаадахи найруулгаар:

«2.8. Шэлэн абалгын дүнгүүдые тобшолол хэхэ баримта гэршэлһэн бэшэгтэ шэлэн абалгын илагшые (-нүүдые) тодорхойлһон дүнгүүд дээрэ үндэһэлжэ, нэгэдэмэл гол үүдэндэ өөрөө һурамхяар бии болодог, энэнь Комиссиин түрүүлэгшын болон Комиссиин гэшүүдэй «Сахим мүнгэн» гуримда нэмэлтэ мэргэжэлтэй сахим гарай үсэгөөр гар табидаг, гараа табиһан үдэрһөө хойшонхи үдэр, мүн Яаманай нэгэдэмэл гол үүдэндэ болон албан ёһоной сайт дээрэ табигдадаг, иимэ мэдээсэлнүүдые багтаадаг:

- мэдүүлгэнүүдые хаража үзэхэ үдэр, саг, газар;
- мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүдэй мэдүүлгэнүүдые шалгаһан тухай мэдээсэл;
- мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүнүүд тухай мэдүүлгэнүүдын буруушагдаһан тухай мэдээсэл, тэдэнэй буруушааһан шалтагааниие, тэрэ тоодо мэдүүлгэнүүдэй таарахагүй шэлэн абалгын соносхолой дүримүүдые;
- хэлсээ баталагдаһан мүнгэн дэмжэлтэ абагшын (-нуудай) нэрэ ба тэрээндэ үгтэһэн мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн.

Шэлэхэ дүнгүүдые тобшолол хэхэ баримта гэршэлһэн бэшэгэй түрүүшын хубилалтануудта гараа табиһан үдэрһөө хойшо 10 үдэрһөө хойшо бэшэ, хубилалтанууды хэхэ шалтагааниие харуулһан баримта гэршэлһэн бэшэгэй шэнэ хубилалтанууды зохёожо хэхэ хэрэгтэй».

3.2.11. 2.9(1)-дэхи пункт удаадахи удхатайгаар нэмэхэ:

«2.9(1). Яаман уридшалан мэдээсэгдэһэн бюджетэй үүргэ дүүргэлгын хизаарлалтанууды бага болгоһон гү, али мүнгэн дэмжэлтэ абаһан хүнүүдэй гуйһан бюджетэй үүргэ дүүргэлгын хизаарлалтанууды дээшэлүүлһэн ушарта шэлэн абалгын ябасые болюулха тухай шийдхэбэри абаха эрхэтэй, энэнь мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ аргагүй болгодог.

Мүнгэн дэмжэлтэ абагшын шэлэн абалгын болюулагдаһан тухай мэдээсэл «Сахим мүнгэн» гуримай веб-интерфейсын холбоотой дэлгэсын маягтыг дүүргэжэ, Яаманай хүтэлбэрилэгшын (тэрэнэй эрхэтэй түлөөлэгшын) үндэр мэргэжэлтэй сахим гарай үсэгөөр гар табижа, нэгэдэмэл гол үүдэндэ табижа, мүнгэн дэмжэлтэ шэлэн абалгын болюулха шалтагаан тухай мэдээсэлтэй сахим түхэлөөр бии болоно.

Мэдүүлгэ оруулһан мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн зондо «Сахим мүнгэн» гуримда мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ зоние шэлэн абалга болюулагдаһан тухай дуулгана.

Мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдые шэлэн абалгын болюулагдаһан тухай соносхол нэгэдэмэл гол үүдэндэ табигдаһан үдэрһөө болюулагдаа гэжэ тоологдоно.

Оросой Холбоото Уласай Эрхэтэнэй хуулийн 401-дэхи статьягай 3-дахи пунктн нэгэдэхи абзацай ёһоор, мүнгэн дэмжэлтэ абагшадые шэлэн абалгын болюулха болзорой дүүрэхэнэй удаа ба мүнгэн дэмжэлтэ абагшадые шэлэн абалгын илагшатай (илагшадтай) хэлсээ баталхын урда тээ Яаман гансал хараалагдаагүй ушарнуудай тохёолдоходо мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдэй шэлэн абалгыг болюулха аргатай.».

Шэлэлгэ иимэ ушарнуудта амжалтагүй гэжэ тоосогдодог:

а) мэдүүлгэ оруулха болзорой дүүрэтэр гансал нэгэ мэдүүлгэ оруулагдаһан байна;

б) мэдүүлгэнүүдые шалгаһанай дүнгүүд дээрэ үндэхэлэн, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдые шэлэн абалгын соносхолдо табигдаһан эрилтэнүүдтэ оройдоол нэгэ мэдүүлгэ таарана;

в) мэдүүлгэ оруулха болзорой эсэс болотор ямаршыг мэдүүлгэ оруулагдаагүй;

г) мэдүүлгэ шалгаха дүнгүүд дээрэ үндэхэлэн, бүхы мэдүүлгэнүүд буруушаагдаһан байна.

Мэдүүлгэнүүдые шалгаһанай дүнгүүд дээрэ үндэхэлэн, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэхэ хүнүүдые шэлэн абалгын соносхолдо табигдаһан эрилтэнүүдтэ таараха гэжэ тоологдобол, амжалтагүй гэжэ соносхогдоһон шэлэн абалгын хабаадагшатай мүнгэн дэмжэлтэ үзүүлхэ тухай хэлсээ баталагдаха».

3.2.12. 2.10-дахи пункт удаадахи найруулгаар:

«2.10. Мэдүүлгэдэ хубилалтануудые оруулха гү, али мэдүүлгээ болюулха ажалыг шэлэн абалгын хабаадагша энэ Журамай 2.3-дахи пункт соо заһан мэдүүлгэ байгуулха гуримтай адли аргаар ябуулха».

3.2.13. 2.12-дохи пункт удаадахи найруулгаар:

«2.12. Мэдүүлгэдэ хубилалтануудые оруулха замаар тэрэнээ татажа абаад, шэнэ мэдүүлгэ хэнэ».

3.2.14. 2.13-дахи пункт хүсэхөө буураһанда тоолохо.

3.2.15. 2.14-дэхи пункт удаадахи найруулгаар:

«2.14. Шэлэн абалгын хабаадагша «Сахим мүнгэн» гуримда сахим түхэлөөр мэдүүлгэ абаха тухай мэдээсэл үүсхэжэ, мэдүүлгэ абаха һүүлшын

болзорхоо урид мэдүүлгэ абаха эрхэтэй.

Мэдүүлгэ һөөргэнь бусааха үндэһэн хадаа шэлэн абалгын хабаадагшаа «Сахим мүнгэн» гуримда сахим түхэлөөр мэдүүлгэ абаха тухай мэдээсэл абаһаниинь болоно.

Мэдүүлгэ һөөргэнь бусааха шалтагыг заажа, мэдүүлгэ абалгын хаагдаха болзорхоо ажалай 1 үдэрһөө хойшо бэшэ сагта Яаман ябуулна».

3.2.16. 2.15-дахи пунктда «Дээрэ хэлэгдэһэн мэдээсэл Яаманай абаһан үдэрһөө хойшо мэдүүлгэ абтаһан гэжэ тоологдоно» гэхэн үгэнүүд хасагдаха.

3.2.17. 2.16-дахи пункт удаадахи найруулгаар:

«2.16. Шэлэн абалгада хабаадагша «Сахим мүнгэн» гуримда мэдүүлгэ табиһан үдэрһөө хойшо мэдүүлгэнүүдые абаха түгэсхэлэй үдэрһөө хойшо 3-дахи ажалай үдэрһөө хойшо бэшэ, «Сахим мүнгэн» гуримда таараһан мэдүүлгэ бии болгожо, соносхолой заалтыг тодорхойлох тухай 3-аа дээшэ бэшэ мэдүүлгэ Яаманда эльгээхэ эрхэтэй.

Тодорхойлогдохон гуйлтада харюусаад, Яаман мэдүүлгэнүүдые абаха хаагдаха үдэрһөө 2 ажалай үдэрһөө хойшо бэшэ сагта «Сахим мүнгэн» гуримда таараһан тайлбари бии болгожо, мэдээсэлэй заалта тухай тайлбари эльгээхэ. Яаманай үгэһэн соносхолой заалтыг тодорхойлохдо, нэрлэгдэһэн соносхол соо оруулагдаһан мэдээсэлэй гол удхыень хубилхагүй. «Сахим мүнгэн» гуримда бии болоһон тайлбарид аорохо эрхэ бүхы шэлэн абалгын хабаадагшадта үгтэнэ».

3.2.18. 2.17-дохи пункт удаадахи удхатайгаар нэмэхэ:

«2.17. Мүнгэн тэдхэмжэ абаһан хүн мэдүүлгэ нээлгын баримта гэршэлһэн бэшэгтэ гараа табиһан үдэрһөө хойшо ажалай 15 үдэрэй туршада мэдүүлгэдэ элирүүлэгдэһэн дутуу дундануудыг зааха эрхэтэй.

Мэдүүлгэ шалгахыг шатада мэдүүлгэдэ хубилалтануудыг оруулхадаа, энэ Журамай 1.6-дахи пункт соо зааһан шэлэн абалгын зарлал соо зааһан мүнгэн тэдхэмжэ абагшадыг шэлэхэ шалгуурнууд тухай мэдээсэл болон баримта бэшэгүүдые хубилгахыг эрхэгүй, мүн энэ Журамай 2.2-дохи пункт соо зааһан эрилтэнүүдые хубилгахыг эрхэгүй».

3.2.19. 3.1-дэхи пункттын 2-дохи дотор пункт удаадахи найруулгаар:

«2) энэ Журамай 2.2-дохи пункт соо тогтооһон эрилтэнүүдые мэдүүлгэ хаража үзэхэ ба хэлсээ баталха үдэрнүүдтэ мүнгэн дэмжэлтэ абагшын дүүргэлтэ;».

3.2.20. 3.4 -дахи пункт хүсэһөө буураһанда тоолохо.

3.2.21. 3.6-дахи пункт удаадахи найруулгаар:

«3.6. Дүн согсололгын баримта гэршэлһэн бэшэг баталагдаһан үдэрһөө ажалай 10 үдэрэй туршада Яаман мүнгэн дэмжэлтэ үзүүлхэ гү, али үгэхэһөө арсаха тухай хуули ёһоной түхэлөөр шийдхэбэри абана.

Шэлэн абалгын дүнгүүдэй баримта гэршэлһэн бэшэг нэгэдэмэл гол үүдэндэ табигдаһан үдэрһөө ажалай 5 үдэрэй туршада Яаман мүнгэн дэмжэлтэ үзүүлхэ тухай шийдхэбэри абабал, мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн зондо «Сахим мүнгэн» гуригаар хэлсээнэй түсэл эльгээнэ.

Мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүн хэлсээнэй түсэл абahan үдэрһөө ажалай 5 хоногой туршада «Сахим мүнгэн» гуримда гараа табиха ёһотой.

Хэлсээн, хэлсээнэй нэмэлтэ хэлсээнүүд, тэрэ тоодо хэлсээ болуулха тухай нэмэлтэ хэлсээн Яаман болон мүнгэн дэмжэлтэдэ хүртэһэн хүн «Сахим мүнгэн» гуримда (үйлэдбэри хэрэглэхэ талаар аргатай хаа) уласай Буряад Уласай Мүнгэн хангай Яаманай тогтоохон уласай бюджетһээ мүнгэн дэмжэлтэ үзүүлхэ тухай хэлсээнэй нэгэ хэбэй түхэлэй ёһоор баталагдана».

3.2.22. 3.7-дохи, 3.8-дахи пунктнууд удаадахи найруулгаар:

«3.7. Мүнгэн дэмжэлтэ абahan хүн энэ Журамай 3.6-дахи пункт соо тогтоохон болзор соо хэлсээ баталхагүй хаа, хэлсээ баталхахаа зайсаһан гэжэ тоологдохо.

3.8. Оросой Холбоото Уласай Түбэй банкын эмхинүүдтэ гү, али урьһаламжын эмхинүүдтэ нээгдэһэн мүнгэн дэмжэлтэ абагшын гүйдэлэй гү, али тоосооной дансада мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ тухай Яаманай шийдхэбэрээр ажалай 10-дахи үдэрһөө хойшо Яаман мүнгэн дэмжэлтэ дамжуулха ёһотой».

3.2.23. 3.9-дэхи, 3.9.1-дэхи пунктнуудта «2023.03.31-эй №124» гэхэн үгэнүүд хасагдаха.

3.2.24. 4.1-дэхи пунктын түрүүшын абзац удаадахи найруулгаар:

«4.1. Мүнгэн дэмжэлтэ абадаг хүнүүд гурбан тоосоото харын нэгэ удаа, харын 15-хаа хойшо бэшэ, Буряад Уласай Мүнгэн хангай яаманай байгуулһан нэгэ хэбэй түхэлөөр, «Сахим мүнгэн» гуримаар мүнгэн дэмжэлтэ үзүүлхэ талаар дүнгүүдые туйлаһан тухай тоосоо Яаманда тушааха ёһотой».

3.2.25. 5.8-дахи пунктда «зорилгонууд» гэхэн үгэ хасаха.

3.2.26. Хабсаргалта хүсэһөө буураһан гэжэ тоолохо.

4. Энэ тогтоол албан ёһоор хэблэгдэһэн үдэрһөө хүсэндөө орохо.

**Буряад Уласай Толгойлогшо -
Буряад Уласай Засагай
газарай Түрүүлэгшэ**

А. Цыденов

*Хабсаргалта ород хэлэн дээрэ үгтэнэ

Эдэй засагай яаман түлэб дурадхаа
утаһан 21-54-95, 21-74-12